

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

1989

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA EN L'ANY 1.989

ÍNDIX

I. ACTIVITATS

- . Acords del Consell Ple.
- . Acords de la Comissió de Govern.
- . Sessions de la Comissió de Reglament.
- . Sessions de la Comissió del Vè. Centenari del Descobriment d'Amèrica.
- . Sessions de la Comissió de Promoció Cultural.
- . Sessions de la Comissió de Llegat Cultural.

II. INFORMES OFICIALS EMESOS PEL CONSELL

- . Declaració de Bé d'Interès Cultural:
 - Jaciment Arqueològic de l'Alcúdia i del seu Museu Monogràfic
 - Jaciment de l'època visigòtica del "Pla de Nadal" de Riba-roja de Túria.
 - Antiga Ciutat de Xàtiva

- . Altres informes:
 - Excavacions dels solars del Palau de les Corts Valencianes, antic "Palau dels Borja".

III. PRESSUPOST PER L'ANY 1.989

IV. OBSERVACIONS O RECOMANACIONS PER A LA DEFENSA I LA PROMOCIÓ DE LA
LLENGUA I LA CULTURA VALENCIANES.

I. ACTIVITATS

- . Acords del Consell Ple.
- . Acords de la Comissió de Govern.
- . Sessions de la Comissió de Reglament.
- . Sessions de la Comissió del Vè. Centenari del Descobriment d'Amèrica.
- . Sessions de la Comissió de Promoció Cultural.
- . Sessions de la Comissió de Llegat Cultural.

. Acords del Ple del Consell

Ple del dia 24 de gener

Es Sr. Ferrando exposa les modificacions introduïdes per la Comissió en el Reglament, i després d'un intercanvi d'opinions, es passa a la votació i s'aprova per unanimitat.

El Sr. President entrega a cadascú dels membres cessants del Consell Valencià de Cultura, la medalla commemorativa que ha estat acunyada, on està gravat en el revers el nom de cadascú d'ells.

Ple Constitutiu del dia 24 de gener

Prenen possessió els següents Srs.:

Vicente Aguilera Cerni
Vicente, Cardenal Enrique I Tarancón
Xavier Casp Vercher
Arcadi García Sanz
Enric Llobregat Conesa
Tomàs Llorens Serra
Vicente L. Simó Santonja
Pedro Vernia Martínez

El Sr. President proposa per a Vice-president el Sr. Tomàs Llorens i Serra. Es passa a votació i obté 14 vots al seu favor i 5 en contra.

A continuació el Sr. President proposa per a Secretari el Sr. Enric Llobregat Conesa. Es passa a votació i obté 14 vots al seu favor i 5 en contra.

Es va procedir a la presentació pública de candidats per la Comissió de Govern: són proposats els Srs. Aguilera, Casp, Ferrando, García Sanz, Lozano, Ramos, Reig i el Cardenal Tarancón. Es procedeix a la votació obtenint els següents resultats:

Sr. Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón:	18 vots
Sr. Rafael Ramos Fernández:	15 vots
Sr. Vicente Aguilera Cerni:	14 vots
Sr. Juan Ferrando Badía:	11 vots
Sr. Arcadi García Sanz:	9 vots
Sr. Francisco Lozano Sanchis:	4 vots
Sr. Xavier Casp Vercher:	3 vots
Sr. Ramiro Reig Armero:	2 vots

Queden, doncs, elegits, els Srs. Vicente, Cardenal Enrique i Tarancón, Rafael Ramos, Vicente Aguilera i Juan Ferrando com a Vocals de la Comissió de Govern.

S'aprova per 10 vots que les sessions per a 1989 siguen essent els dilluns: 5 votants són partidaris que siguen els dimarts i 4 voten en blanc.

Ple del dia 27 de febrer

S'aprova per unanimitat la liquidació dels Pressuposts de 1988 i el pressupost de despeses per a 1989.

S'aprova per unanimitat proposar com a candidat a "Premi Príncep d'Astúries", en la secció de Lletres, el Sr. Juan Gil-Albert, així com el Sr. Eduardo Primo Yúfera en la secció de Ciències.

Es dóna compte que el Sr. President del Consell, a instàncies del Sr.

Conseller de Cultura, Educació i Ciència, ha tingut a bé nomenar, com a representant del Consell Valencià de Cultura en la Comissió de l'Encontre Internacional de la Cultura i Expressions Musicals, el Sr. García Asensio.

Ple del dia 20 de març

El Sr. Ferrando, President de la Comissió de Reglament, proposa la incorporació de tres membres per a completar la comissió. I per 14 vots afirmatius i 1 en blanc, la comissió queda composta pels següents Srs.:

Juan Ferrando Badía, President
Ramón de Soto Arándiga, Secretari
Vicente Aguilera Cerni
Xavier Casp Vercher
Arcadi García Sanz
Rafael Ramos Fernández

El Vice-president proposa el Sr. Vicente L. Simó Santonja per a President de la Comissió del Vè Centenari. La votació és de 13 vots afirmatius i 2 vots en blanc.

El Sr. Simó Santonja proposa per formar part de la comissió els següents Srs.: Vicente Aguilera, Pedro Vernia, Rafael Ramos, Ramón de Soto, Arcadi García i el Cardenal Tarancón. Es passa a votació i obtenen 14 vots afirmatius i 1 en blanc.

El Sr. Ramón de Soto proposa el Sr. Tomàs Llorens per a President de la Comissió de Promoció Cultural i obté 12 vots afirmatius i 2 vots en blanc. El Sr. Llorens proposa per a membres els següents Srs.: Ramón de Soto, Ramiro Reig, Arcadi García, Enrique García, Xavier Casp i Juan Ferrando. Es passa a votació i obtenen 14 vots afirmatius i 1 en blanc.

El Sr. Simó Santonja proposa el Sr. Enric Llobregat per a President de la Comissió de Llegat Cultural i obté 9 vots afirmatius i 5 en blanc. El Sr. Llobregat proposa per a membres els següents Srs.: Rafael Ramos, Cardenal Tarancón, Emili Giménez, Leopoldo Peñarroja, Francisco Lozano i Vicente Aguilera. Es passa a votació i obtenen 12 vots afirmatius i 3 en blanc.

S'aprova un llistat de les Efemèrides més significatives per a la nostra comunitat en el Trienni 89-91, a sollicitud de les Corts Valencianes.

S'aprova proposar com a candidats al Premi de les Lletres de la Generalitat Valenciana els Srs., Vicente Aguilera Cerni i Arcadi García Sanz.

S'acorda que el Ple delegue en la Comissió de Govern per proposar candidats al Premi Internacional Menéndez Pelayo.

Ple del dia 24 d'abril

Respecte a la proposta de creació d'un premi a la investigació científica i tècnica, realitzada pel Sr. Vernia, s'acorda traslladar-la a la Comissió de Promoció Cultural, perquè ho estudeie conjuntament amb les beques i ajudes que atorga la Generalitat.

Per unanimitat s'acorda acceptar els locals de la "Mezquita-Església" i adjacents, oferits pel Sr. Conseller de Cultura, Educació i Ciència, per a seu del Consell Valencià de Cultura.

El Sr. Secretari dóna compte de la carta del Sr. Arcadi García Sanz, en la que renúncia a ser candidat al Premi de les Lletres Valencianes.

Ple del dia 29 de maig

S'informa de les tasques realitzades per les Comissions de Promoció Cultural, de Llegat Cultural i del 750 Aniversari.

Ple del dia 26 de juny

Pren la paraula el Sr. Vernia per a sol·licitar que siguen creats dos premis, un d'investigació científica i un altre d'investigació tecnològica. Després d'un diàleg, el Sr. Vice-president tanca el debat proposant un text de síntesi que serà tramés, després de la seua aprovació, al Conseller de Cultura:

- 1.- Es premia una trajectòria científica individual o d'equip en atenció a les vies que obrin el futur desenvolupament de la cultura científica valenciana.
- 2.- Aportació a la cultura científica de la Comunitat Valenciana, bé per tractar-se d'investigadors valencians o relacionats amb institucions valencianes, bé pel tema de la investigació que pot estar relacionat amb la Comunitat Valenciana.
- 3.- L'àmbit del premi serà el de les ciències bàsiques i experimentals i el dels sabers tecnològics.
- 4.- El jurat serà designat per la Comissió Interdepartamental de Ciència i Tecnologia (Decret 105/1984 de 17 de setembre) i anunciat amb l'antelació suficient per donar temps a la presentació de candidats. Els membres del jurat poden, pel seu compte, proposar candidats.
- 5.- La dotació del Premi serà fixat pel Consell de la Generalitat, si bé no

té que ser en cap cas inferior al del Premi de les Lletres.

6.- Existeix la possibilitat de desglossar el premi, amb un dedicat a les ciències bàsiques i experimentals, i l'altre dedicat als sabers tecnològics.

S'acorda per unanimitat aprovar aquest text així com que siga enviat al Sr. Conseller de Cultura per a la seua informació.

Ple del dia 18 de setembre

S'acorda aprovar l'avantprojecte de pressupost per a 1990 per unanimitat.

Pren la paraula el Sr. Vice-president per a indicar que hi ha una vacant en les propostes que va fer el Consell Valencià de Cultura per l'IVAECM en 1987. La del Sr. Tordera que ha passat a ser Director del Centre Dramàtic. El Sr. De Soto proposa el Sr. Rodolf Sirera, a la qual cosa s'adherix el Sr. Vice-president. El Sr. Casp proposa el Sr. Morera però se li indica que actualment dirigeix la Fundació Municipal del Cinema.

S'aprova que el Sr. Sirera cobreisca la vacant.

Respecte a l'estudi sobre la infraestructura cultural de la Comunitat Valenciana, hi han dues propostes de cases especialitzades en treballs d'enquesta sociològica, i una d'elles oferix l'informe sobre la infraestructura, i a més a més, uns estudis d'oferta cultural. El pressupost oscil·laria entre els sis i els vuit milions. L'estudi es concentraria sobre les poblacions de més de 10.000 habitants i abastaria totes les ciutats superiors a la xifra esmentada, menys la ciutat de València. El Sr. Ferrando proposa el Sr. Reig com representant del Consell Valencià de Cultura davant les empreses, a la qual cosa accedix el Sr.

Reig, i el seu nomenament s'aprova per unanimitat.

El Sr. Llobregat informa sobre la Comissió de Llegat Cultural i demana que, en primer lloc, intervinga el Sr. Aguilera, aquest exposa la importància del Pavelló de la República Espanyola en la Exposició Internacional de París de 1937. Allí va tindre lloc una important representació d'artistes valencians, i les seues obres es troben emmagatzemades en els subterranis del Museu d'Art Modern de Barcelona, des de que foren tornades a Espanya. S'ha posat en contacte amb els autors encara vius, que desitgen que les obres es tornen perquè siguen exhibides en algún museu valencià. L'exemple és allò ocorregut amb el fill del Dr. Negrín, -que va obtindre de l'Estat la devolució d'un bust de la seua mare-, fa pensar que els autors o els seus hereus tenen capacitat jurídica per a reclamar la devolució de les obres. Els artistes solliciten al Consell Valencià de Cultura que acorde apoiar el seu dret i que ho exponga a l'Alcalde de Barcelona -el Museu és municipal- per aconseguir les obres. El Sr. Aguilera oferix el Museu de Vilafamés, que li dedicaria tot l'espai necessari per a una bona presentació d'elles.

Seguidament intervé el Sr. Ferrando que proposa que entre el Sr. Simó Santonja i ell podrien fer l'estudi jurídic i preparar la sollicitud per la devolució. Li segueix el Sr. Vernia, que demana el retorn de les altres obres d'autors espanyols que en temps del Dr. Negrín varen eixir d'Espanya i es troben en museus estrangers. Li respon el Sr. Aguilera que la Comissió del Vè Centenari té l'estudi, ja fet, de la tasca dels artistes valencians en l'exili, i va a passar una còpia al Consell Valencià de Cultura. Intervé finalment el Sr. Vice-president, el qual manifesta que sap que la Direcció General de Belles Arts té consciència clara que l'Estat no va adquirir eixes obres, com no fora per prescripció, i que, com es varen entregar amb la idea de possessió temporal, la propietat no s'ha perdut. Proposa al Ple que els Srs. Simó Santonja i Ferrando facen un informe al voltant de la titularitat jurídica d'eixes obres: els amos són els artistes o els seus hereus, informe que es posaria a disposició dels artistes o dels seus

hereus. A més a més, el Consell Valencià de Cultura deuria de fer una petició al Ministeri de Cultura, perquè, al demostrar la autoria i propietat, siguen tornades als propietaris.

El Ple acorda encarregar l'informe als Srs. Simó Santonja i Ferrando.

Aprovació de la Memòria de 1988. El Sr. Vice-president pregunta si hi han esmenes al text. El Sr. Vernia es referix a la penúltima pàgina, en la que hi ha un text que li pareix positiu però en el que hi han frases que considera altament negatives. A més a més, presenta una proposta, perquè s'incloga en l'acta i en la memòria, demanant es compose un mapa lingüístic valencià.

Es passa a la votació del text de la Memòria. El resultat són 12 vots a favor i dos abstencions.

El Sr. Peñarroja proposa un vot particular, al qual s'adereixen els Srs. Casp, Cardenal Tarancón, Ferrando, Simó, Vernia i Ramos. El Sr. Vernia retira el text que anteriorment ha exposat, i anuncia que ho remetrà amb antelació per al proper Ple.

Ple del dia 30 d'octubre

El Sr. Llobregat informa sobre les excavacions arqueològiques al Palau de les Corts Valencianes, i recalca els punts essencials de les conclusions i indica que les restes trobades podrien ser exposades, després de la seua necessària restauració, en alguna àrea del Palau de les Corts, fonamentalment els mosaics i les decoracions murals. Intervenien el Sr. Ferrando i el Sr. Simó, sobre unes frases que fan menció a informacions que la premsa valenciana va publicar sobre les excavacions, que consideren lesives, i que el ponent retira de bon grat. El Cardenal Enrique i Tarancón suggerix que s'explique com s'ha dut a termini les tasques arqueològiques. El Sr. Vice-president proposa redactar una nota de premsa del Consell Valencià de Cultura, afegint una còpia de l'informe tècnic. Pel que fa a la funció de vigilància dels treballs arqueològics, és competència de la Conselleria de Cultura que té competències exclusives. Creu que la forma d'obviar el tema, seria que la Comissió de Llegat Cultural s'adreçara a la Direcció General de Patrimoni Cultural demanant informació sobre les excavacions a realitzar. El Sr. Ramos indica que seria prou en conèixer les excavacions en àrees urbanes, per a fer un seguiment.

El Sr. Berlanga sollicita que se li informe sobre l'estat de l'important jaciment d'Oropessa la Vella, del qual ell té notícies no molt agradoses. El Secretari respon que s'encarregarà d'informar-se sobre el particular.

El Sr. Ramos diu que, després de l'informe, comença ara la tasca del Consell Valencià de Cultura, per a repondre en el seu lloc les troballes hi ha que recaptar informació sobre el futur edifici a construir i sobre els àmbits que podran ser utilitzats per l'exposició de les troballes. Fa notar que in situ no és referix al lloc exacte de la troballa, sinó a l'àmbit del conjunt. El Vice-president enten que de l'informe es despren que els mosaics cal que es conserven en l'edifici o solar on foren trobats, però no en la posició en que foren trobats. Recomana a la Comissió de Llegat

Cultural que es pose en contacte amb el Sr. President de les Corts per a resoldre-ho.

Després del debat, s'acorda:

Sometre al Ple l'aprovació de l'Informe amb la supressió de la frase que s'ha indicat. S'aprova.

Remetre als mitjans de comunicació de València i al President de les Corts còpies de l'informe. S'aprova.

El Ple encomana a la Comissió de Llegat Cultural que vetle per la correcta disposició de les troballes de les Corts, i també que obtinga informació sobre els plans de les excavacions que afecten a àrees urbanes, i que s'interesse per la situació del jaciment d'Oropessa la Vella. S'aprova.

El Sr. Llorens informa sobre les activitats que du endavant la Comissió de Promoció Cultural. Respecte a l'informe sobre l'oferta i demanda cultural en la Comunitat Valenciana, segueixen els contactes amb l'empresa d'investigació sociològica que fa l'estudi, i els contactes amb ella els mantindran els Srs. Ferrando i Reig.

Federació de Bandes de Música: De cara al futur Congrés de Bandes, l'acord que es va prendre amb la Federació implicaria que el Consell Valencià de Cultura finançara la publicació de les Actes, d'un llibre sobre la història de les bandes de música en la Comunitat, i un catàleg d'obres per a banda composades per autors valencians. En contrapartida, tot el material imprès que s'editara duria la menció del patrocini del Consell Valencià de Cultura.

Sollicita així mateix que el Ple ratifique els Srs. García Asensio i Casp com a representants del Consell Valencià de Cultura davant la

Federació de Bandes, als efectes d'aquest Congrés.

Després de distintes exposicions es prenen per unanimitat els següents acords:

- Recomanar als òrgans rectors del programa València-92 "Les Quatre Estacions", que s'utilitze -en la mesura del que fora possible- la infraestructura de les Societats Musicals, als efectes de potenciar la promoció cultural d'aquestes i, a més a més, perquè la inversió en infraestructures del Programa València-92 millore dites instal·lacions en atenció al servei permanent que presten per a la difusió de la cultura musical.
- Recomanar al Consell de la Generalitat que en els projectes de reforma educativa es tinga en compte l'existència de les escoles d'educands de les Societats Musicals, a fi de potenciar-les i d'integrar-les, en la mesura que fora possible, en raó a l'eficàcia de la pròpia reforma educativa i com a mig per contribuir a la millora i a la difusió de la cultura musical de la societat valenciana.
- Recomanar al Govern Valencià la integració en l'Ensenyament Universitari dels estudis musicals avançats, segons el mètode i les formes que pareguen més raonables i adequades al caràcter universitari d'aquest ensenyament.

Es dona lectura a l'informe del Sr. Llobregat per a la declaració de Bé d'Interès Cultural en favor del jaciment arqueològic de l'Alcúdia d'Elx i el seu Museu Monogràfic, i s'aprova per unanimitat.

Ple del dia 27 de novembre

S'aprova el calendari de sessions per a 1990, i a petició del Sr. García Asensio i amb la anuència de tots els presents, s'acorda modificar les dates de les sessions ordinàries del Ple del Consell de gener, que es celebrarà el dia 15; de febrer, que serà el dia 19 i de juny, que es posposa al dia 2 de juliol. Les dates de la Comissió de Govern permaneixen inalterades.

Ple del dia 18 de desembre

Pren la paraula el Sr. Ferrando, per la Comissió de Reglament que presideix. S'ha rebut l'informe de la Generalitat acceptant totes les modificacions. Aporta el text definitiu. S'ha encarregat de la traducció dels textos nous, i solament d'ells, als Srs. Casp i García Sanz, però aquest últim no ha pogut portar-la endavant per problemes familiars que li ho han impedit. En conseqüència, la versió castellana serà text de referència obligat. S'acorda que la Comissió de Reglament enviarà el text a la Comissió de Govern, perquè aquesta ho envie al Consell de la Generalitat.

Respecte a l'informe sobre el dictamen de les Distincions que atorga la Generalitat Valenciana, el Sr. Ferrando dóna compte de les correccions efectuades pel Sr. Simó Santonja al text elaborat per la Comissió de Reglament. Llegeix seguidament el text que hauria que presentar al Govern de la Generalitat, i fa notar al Ple que mai ha estat en l'ànim dels membres de la Comissió la intenció de restar competències i facultats a ningú, sinó solament buscar la coherència jurídica i el respecte a la legalitat vigent. El Sr. Simó Santonja s'adhereix a allò que ha dit el Sr. Ferrando. El Vice-president dóna lectura a la carta rebuda del Conseller de Cultura i insisteix en que el Consell Valencià de Cultura adquireisca tota la informació disponible. El Cardenal Enrique i Tarancón proposa que

s'estudie l'assumpte i després es faça una proposta, ja que és millor actuar d'aquesta manera. S'entaula un ampli diàleg en el qual intervenen els Srs. Cardenal Enrique i Tarancón, Ferrando, Llorens i Simó Santonja, mantenint opinions diverses sobre si cal o no enviar el dictamen elaborat sobre el Decret de la Generalitat, el qual s'ha tractat en sessions anteriors, i sobre temes relacionats amb aquest mateix assumpte. Després d'un llarg espai de temps dedicat a l'argumentació i contra-argumentació a favor dels diversos punts de mira, intervé el Sr. Cardenal Enrique i Tarancón, que proposa votar l'acceptació de l'informe i posteriorment votar si s'eleva a la Generalitat o no; els Srs. Ramos, García Asensio, Llorens, Aguilera, Ferrando i Simó Santonja s'adhereixen a l'opinió del Sr. Cardenal, la qual cosa també manifesta el Sr. Vernia. El Sr. De Soto considera que a l'haver hagut novetats importants sobre aquesta qüestió, faria falta un nou decret i ell per la seua part no està d'acord amb l'enfocament de caràcter polític que se li està donant. Davant d'aquestes paraules protesten els Srs. Aguilera i Ferrando, i s'adhereix a eixa postura el Sr. Casp. Se passa a la votació sobre la conformitat del Ple amb el dictamen elaborat en el seu dia. El resultat és de 9 vots favorables al dictamen i 6 vots desfavorables.

El Sr. Aguilera indica que, aprovat el dictamen, hauria que plantejar-se si es comunica amb els mateixos termes en que està redactat o es considera un altra fórmula. El Sr. Ferrando mostra el seu acord amb l'opinió del Sr. Aguilera. L'enunciat que es votarà és "Està vosté d'acord en que es comuniqui a la Presidència de la Generalitat la postura del Consell Valencià de Cultura segons està redactat el text del dictamen?" Es matisa que el SI serà que es manté el text com està i es comunica, advertint que és per majoria i no per unanimitat. El NO serà si es desitja que torne a considerar-se. El Cardenal Enrique i Tarancón suggereix que podria ser una comunicació verbal. Abans d'efectuar-se la votació, el Sr. De Soto considera necessari efectuar una explicació del seu vot -que serà negatiu- degut a una sèrie d'aspectes nous que han sorgit durant el debat. Es procedeix a la votació que dóna per resultat 8 vots afirmatius i 7 negatius.

. Acords de la Comissió de Govern

Comissió del dia 10 de gener

Es dóna compte de les despeses hagudes fins el dia 31 de desembre en la commemoració del 750 Aniversari i del Vè Centenari.

S'acorda celebrar un Ple Extraordinari el matí del dia 23, on es procedirà a aprovar el Reglament, així com acomiadar als membres eixints. Per la vesprada hi haurà el Ple Ordinari Constitutiu de la nova corporació, amb la presa de possessió dels nous membres, així com l'elecció, a proposta del Sr. President, de Vice-president i Secretari.

Comissió del dia 6 de febrer

S'aprova l'arqueig, així com la liquidació del Pressupost de 1988 i el Pressupost de 1989.

S'aprova el Calendari de Sessions del Ple i de la Comissió de Govern.

S'acorda encarregar a la Distribuïdora K'OSK'O S.L. la distribució de tots els llibres del Consell Valencià de Cultura.

El Sr. De Soto, s'incorpora a la comissió per explicar els avantatges del pla d'informatització i proposa l'oferta de la casa ATARI (TOU). El Sr. Vice-president demana que, ja que hi ha un ent de la Generalitat que entén en tot allò referent a informàtica, que se li passe consulta i que ens lliure un informe, cosa que s'accepta.

Comissió del dia 13 de març

S'aprova dur el proper Ple la proposta de nomenament tant de President de la Comissió de Llegat Cultural com de la Comissió de Promoció Cultural.

S'acorda també dur al proper Ple la proposta de candidat, de Vicente Aguilera, al Premi de les Lletres de la Generalitat Valenciana, presentat pels Srs. Ferrando i De Soto, i que tots els assistents la subscriuen unànimement.

S'acorda, vistes les opinions emeses en el Ple anterior, contractar amb la Casa Atari l'adquisició de l'equip informàtic pel Consell Valencià de Cultura.

S'encarrega al Sr. Secretari un informe per a la declaració de Bé d'Interès Cultural dels jaciments arqueològics del "Pla de Nadal de Ribarroja" i del "Solar de l'antiga ciutat de Xàtiva".

S'acorda passar al proper Ple la convocatòria del Premi Internacional Menéndez Pelayo de 1989.

Comissió del dia 4 d'abril

Els Srs. Aguilera i Ferrando proposen pel Premi Menéndez Pelayo, solidàriament, al Rvdm. Sr. Dr. D. Manuel Ureña Pastor, Bisbe d'Eivissa. Acordant-se comunicar-ho, donada la inminència de la finalització del termini de propostes en el proper Ple, ja que els proponents no desitgen altres adhesions.

S'acorda proposar al proper Ple, la sollicitud del Sr. Vernia de què es cree un "Premi de la Generalitat Valenciana pel Foment de la

Investigació Científica i Tecnològica".

Davant de l'ofertament del Sr. Conseller de Cultura, Educació i Ciència de dos locals per a seu del Consell Valencià de Cultura, la Comissió de Govern arriba a la conclusió que la capella i els locals adjacents són més confortables i adequats a les necessitats del Consell Valencià de Cultura que el tan bell com gran complex del Carme. Es passa a la votació i unànimement la Comissió s'inclina per la primera de les possibilitats, de la qual cosa es donarà compte al pròxim Ple.

Comissió del dia 8 de maig

S'aprova l'arqueig del primer trimestre.

S'acorda que el calendari de sessions de les Comissions Assessores, Permanents i Temporals deurién de tenir una sessió ordinària per mes, no obstant es recaptarà dels Presidents de les Comissions quin és el règim de sessions.

S'acorda per unanimitat que donat que el monument al Professor Maravall va ser destruït, s'insti al seu autor, el Sr. De Soto, perquè procedisca a realitzar-ho en bronze.

Comissió del dia 12 de juny

El Sr. Vice-president exposa que es podrà utilitzar la seu definitiva per al mes de setembre, i proposa que la Comissió delegue en el Sr. Giménez Julián i en el Sr. Llobregat perquè s'encarreguen de les actuacions a prendre en els locals, cosa que s'aprova.

S'acorda així mateix, com a desitjable, que la Comissió de Govern de

setembre prepare la inauguració del local que coincidiria amb el Ple del mateix mes. Es podria fer la presentació dels volums de les conferències del 750 Aniversari, si estan ja preparats, i es convidaria a l'acte els Presidents de la Generalitat i de les Corts, així com al Conseller de Cultura, Educació i Ciència. La Comissió de Govern prepararà el protocol de l'acte.

S'acorda delegar en el Sr. García Asensio com a portaveu del Consell davant la Comissió de "Les Quatre Estacions". S'acorda que s'incloga aquest punt en l'Ordre del Dia del proper Ple, i que es convide el Sr. Conseller de Cultura, Educació i Ciència, o el Sr. Comissari de l'esmentada activitat perquè informe al Ple.

S'acorda participar en el Congrés d'Història de les Ciutats Mediterrànies en el segle XV-XVI promogut per la Comissió del Vè Centenari de la ciutat d'Alacant.

S'acorda prendre contacte amb el Sr. Vicente Ruiz Monrabal, de la Federació de Bandes de Música a fi de dur a termini unes activitats.

Comissió del dia 4 de setembre

S'acorda aprovar l'arquetip del segon trimestre de 1989, així com l'avantprojecte de pressupost per a 1990 per unanimitat.

S'acorda passar al pròxim Ple la proposta d'elecció d'una de les vocalies del Consell Rector de l'IVAEEM, així com l'escrit del Molt Excellent Senyor President de les Corts Valencianes on ens comunica que la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Corts, ha acordat sol·licitar la compareixença davant d'ella, d'una representació del Consell Valencià de Cultura.

Davant la sol·licitud del Sr. Director General de Patrimoni Cultural que el Consell informe sobre la conveniència de que siga declarat Bé d'Interès Cultural el Jaciment Ibèric de L'Alcúdia i el seu Museu Monogràfic; s'encarrega al Sr. Llobregat la redacció de l'informe.

S'acorda unànimement sol·licitar la declaració de Bé d'Interès Cultural per a les deixalles de la Muralla Medieval d'Elx.

Comissió del dia 18 de setembre

S'aprova per unanimitat la Memòria de 1988.

Comissió del dia 2 d'octubre

S'acorda, a instàncies del Sr. Ferrando, que la presentació del Llibre sobre el 750 Aniversari coincidisca amb l'acte de la presa de possessió de la nova seu.

S'acorda comunicar als presidents de les distintes comissions del Consell Valencià de Cultura que elaboren un pla econòmic de les seues previsions de despeses per a l'esmentat exercici.

Comissió del dia 6 de novembre

S'aprova l'arqueig del tercer trimestre.

El Sr. Secretari sotmet a la Comissió la necessitat de crear un nou lloc de treball per a un altre subaltern, ja que amb un sols no es pot cobrir adequadament el servei, i si es té que fer diligències fora de la seu del Consell, aquest queda desguarnit. S'acorda aprovar la creació del lloc de treball.

Respecte a la Comissió que ha d'entablir diàleg amb les Corts Valencianes, s'acorda que es faça la reunió el dia 14, i es remeta a les Corts un escrit acceptant la convocatòria. Així mateix s'exonera el Sr. President del Consell Valencià de Cultura d'assistir a la reunió, ja que pot resultar-li fatigant. Aniran el Sr. Vice-president, el Sr. Secretari i els altres membres de la Comissió de Govern.

El Sr. Secretari manifesta que com estan separades en el temps la reunió de la Comissió de Govern i la del Ple molts dels assumptes han d'entrar per la via de l'Informe del Secretari en lloc de constituir punts de l'Ordre del Dia. Sollicita que s'acoste més a la data del Ple la reunió de la Comissió de Govern. Com el Ple es reunit l'últim dilluns de mes, es podria convocar la Comissió de Govern dos dilluns abans, així es recolliria la major part dels assumptes des del Ple anterior, i hauria temps per a cursar, amb la deguda antelació, les actes i documentació complementària. S'acorda aprovar el canvi de data per unanimitat.

Comissió del dia 4 de desembre

S'acorda aprovar la realització d'un projecte d'estudi dels sistemes culturals bàsics de la Comunitat Valenciana.

. Sessions de la Comissió de Reglament

El Ple del Consell Valencià de Cultura, en sessió celebrada el dia 20 de març va remodelar la Comissió de Reglament, quedant integrada pels següents membres: President, D. Juan Ferrando Badía. Vocals: D. Vicente Aguilera Cerni, D. Xavier Casp Vercher, D. Arcadi García Sanz, D. Rafael Ramos Fernández, D. Ramiro Reig Armero i, com Secretari, D. Ramón de Soto Arándiga.

Des del dia de la seua creació fins a finals de 1989, aquesta Comissió ha tingut sis reunions de treball.

Durant aquestes sessions, la Comissió de Reglament prengué una sèrie d'acords, que són resumits a continuació.

Sessió celebrada el dia 4 d'abril

Una vegada constituïda aquesta Comissió, es tracta del següent:

a) Estudiar les possibles llacunes encara existents en el Reglament, perquè la Comissió les solucione i les eleve, en el seu dia, al Ple.

b) S'acordà que la periodicitat de les reunions de les Comissions depenga dels Presidents, d'acord amb la corresponent Comissió i amb el vist i plau del Ple.

Sessió celebrada el dia 13 de novembre

de Cultura en relació amb la concessió de la Distinció al Mèrit Cultural.

Sessió celebrada el dia 22 de novembre

Estudi de les observacions realitzades per la Secretaria General a la Reforma del Reglament. Acceptar les abservacions i modificacions indicades per la Secretaria General, donat que aquestes perfeccionaven el Reglament.

Es va decidir nomenar una Ponència, constituïda per D. Xavier Casp i D. Arcadi García, amb l'objecte de traduir a la llengua valenciana les modificacions efectuades en el text del Reglament en castellà. I, així mateix, s'acordà que aquesta ponència contemplara les modificacions realitzades amb anterioritat en el text valencià del Reglament.

En relació amb el dictamen jurídic relatiu a la Alta Distinció al Mèrit Cultural, s'acordà remetre'l a cadascú dels membres del Consell Valencià de Cultura per al seu estudi i posterior debat en el Ple.

Sessió celebrada el dia 5 de desembre

Aquesta Comissió, per manament del Ple, fou ampliada amb D. Vicente Enrique i Tarancón, i D. Vicente Simó Santonja, durant el temps que dure l'elaboració dels treballs encarregats a aquesta pel Ple i, relatius al tema dels Premis i Distincions de la Generalitat Valenciana.

Estudi i revisió de l'informe i redacció del Dictamen Jurídic: es va redactar el text de l'esborrany del Dictamen Jurídic sobre l'Alta Distinció al Mèrit Cultural, per a la remissió i posterior aprovació, si de cas, pel Ple.

Sessió celebrada el dia 11 de desembre

Estudi i aprovació de l'esborrany del text a presentar al Govern de la Generalitat: després d'un debat dels distints textos-propostes presentats, es redactà el text de presentació del Dictamen Jurídic.

Estudi, i corresponent aprovació de la traducció al valencià dels nous articles i de les modificacions efectuades en el text del Reglament. Al no assistir a la reunió un dels ponents, el Sr. García Sanz, i no presentar proposta de traducció, la Comissió - per cortesia- ajorna aquest punt a una reunió posterior.

Sessió celebrada el dia 19 de desembre

Lectura y aprovació, si de cas, de la traducció a la llengua valenciana dels nous articles i esmenes introduïdes en el Reglament vigent.

Donada l'absència de D. Arcadi García, i no disposant de la seua ponència, aquesta Comissió acordà enviar la traducció elaborada per D. Xavier Casp a la Comissió de Govern perquè procedisca en conseqüència, se bé es va fer constar que s'esperava la traducció de D. Arcadi García.

. Sessions de la Comissió del Vè Centenari del Descobriment d'Amèrica

El Ple celebrat el dia 20 de març de 1989 va acordar crear una Comissió per celebrar el Vè Centenari, integrada pel Sr. Vicente L. Simó Santonja (com a President), el Sr. Rafael Ramos Fernández, el Sr. Ramón de Soto Arándiga, Cardenal Enrique i Tarancón, el Sr. Pedro Vernia, el Sr. Arcadi Garcia Sanz (com a vocals) i el Sr. Vicente Aguilera Cerni (com a Secretari).

En la sessió constitutiva, la Comissió va acordar proposar al Ple possibles temes a desenrotllar durant el temps que resta fins a octubre del 92, de manera que es mantiga viva la consciència de l'aconteixement durant tot aquest temps, i s'evite acumular possibles conferències a la data concreta. Els temes, inicialment podrien ser: VALENCIANS EN EL DESCOBRIMENT, VALENCIANS EN L'EVANGELIZACIÓ, VALENCIANS UNIVERSALS, (el terme Valencians podria substituir-se per la COMUNITAT VALENCIANA), EL REGNE DE VALÈNCIA EN EL TRÀNSIT DEL XV AL XVI. Amb aixó es permetrà un millor coneixement de figures com Lluís Vives, Vicent Blasco Ibañez, etc.

En la sessió del dia 20 de juny de 1989, es va acordar agrair al Sr. Grisolfà el lliurament dels materials referents al Genoma Humà, felicitant-lo per la perfecta ordenació.

A continuació, el President de la Comissió va donar compte de les informacions rebudes en relació amb els plans de la Comissió Institucional que presideix el Senador Cucó.

Després d'un ampli canvi d'impressions, on intervenen tots els assistents, s'acordà encarregar al funcionari del Consell, Sr. Avellan, la concertació d'un dinar de treball amb la finalitat d'intentar la coordinació i col·laboració entre les comissions institucional i la del

Consell Valencià de Cultura. Ambdós comissions podrien estar representades pels seus respectius president i secretari.

En la sessió del dia 10 de juliol de 1989, el Sr. President va informar el que es va tractar (acompanyat pel Sr. Secretari de la Comissió) en el dinar de treball amb el Sr. Cucó (President de la Comissió Institucional) i amb el Sr. Miquel A. Fabra Sánchez (Secretari de la Comissió). Es feu constar el caràcter cordial i positiu de l'entrevista, on quedaren marcats el respectius camps de les Comissions Institucional i la del Consell Valencià de Cultura, així com la zona de possible col·laboració entre ambdós, acordant-se organitzar altra reunió similar per anar concretant l'àmplia gamma de possibilitats. El Sr. Avellan concretarà amb el Sr. Fabra data i lloc.

L'informe detallat del Sr. Simó Santonja va propiciar un debat ampli en el que intervingueren els membres presents de la Comissió.

Els punts a considerar inclouen:

- a) Projecte de la Comissió Institucional.
(ja realitzats o en vies de realització)

Lluís Vives
Misioners Valencians
Orinoco
Homenatge Rafael Altamira
Beques d'investigació
Edició Nuevo Mundo (A. Mestre)
Estudis Ots i Capdeguí
Simposi a Mèxic (Arts i Acadèmies)
(Tolsà, Fabregat, Gimeno)
Projectes California (Tema taronja)
Valencians en Amèrica (Blasco Ibañez en Argentina i altres)

Preparació Congrés 1992
(Beques, Marqués de Campo, Negres en Amèrica)
Congrés Lluís de Santangel i el seu temps.

- b) Es prengueren notes d'alguns temes no prevists per la Comissió Institucional, entre els quals podrien figurar els següents:

Sant Lluís Bertran
Alexandre VI i les Bules
Publicació de Martínez Ortiz
Edició Facsímil de Fabregat
Conferències paral·leles al Congrés

- c) Es va subratllar la bona disposició per a col·laborar amb la Comissió Institucional.

Es prengué nota de la promesa d'un informe detallat d'allò realitzat per la Comissió Institucional, així com dels seus projectes.

S'acordà celebrar una nova reunió amb els Srs. Cucó i Fabra, encarregant-se el Sr. Avellan de concretar data i lloc quan passen les vacances.

- d) Es prengué en consideració abordar, després de vacances, els temes següents:

En col·laboració amb la Conselleria d'Indústria, l'IMPIVA i la Universitat Politècnica, realitzar una publicació (dirigida a l'àmbit americà) de disseny industrial i tecnològic valencians.

Publicació, catalogació i eventualment exposició dels Sorolles existents a Cuba, encara sense catalogar. L'estudi podria encarregar-se a Juan

Angel Carrascosa.

Catalogació i estudi de l'obra i escola de l'escultor valencià Enrique Moret a Cuba, per Juan Angel Blasco.

Estudi dels artistes valencians de l'exili i l'emigració (temporal o definitiva) a Amèrica. Aquest treball s'encarregaria a Francisco Agramunt Lacruz.

Estudi d'un panorama de la ciència i la investigació tecnològica valencianes, per la qual cosa el Sr. Aguilera i Vernia prendran contacte, després de les vacances, amb el Sr. López Piñero i eventualment amb la Universitat Politècnica i el Sr. Grisolí.

Per a després de les vacances, encarregar el Sr. Vernia que es pose en contacte amb el Sr. Grisolí amb la finalitat d'estudiar una síntesi publicable dels materials del Congrés sobre el Genoma Humà.

En la sessió del dia 11 de setembre de 1989, es tractaren els assumptes següents:

a) CONFERÈNCIES

Es va aprovar planificar un cicle de conferències, per la qual cosa cada membre de la Comissió presentarà en la pròxima reunió un esquema o projecte sobre el passat, el present i el futur de les relacions amb Amèrica des d'un punt de vista interdisciplinari.

En eixe cicle es podrien incloure temes com l'Evangelització Americana, Jorge Juan Santacília i el 150 Aniversari de la fotografia a València (afegint possiblement l'implantació per Josep Renau de les

tècniques del Fotomontatge a Mèxic).

b) PUBLICACIONS

Publicació dels materials del Congrés sobre el Genoma celebrat a València baix els auspicis del Consell Valencià de Cultura.

L'estructura deuria incloure:

- 1.- Crònica del Congrés
- 2.- Contingut del Congrés
- 3.- Declaració de València
- 4.- Conseqüències del Congrés de València i les aportacions posteriors al tema, a càrrec del Sr. Santiago Grisolia.

Al respecte, els Srs. Vernia i Aguilera recaptaran assessorament del Sr. López Piñero.

També podria ser objecte de publicació (amb prèvies conferències o no) un treball col·lectiu sobre la ciència valenciana, per a la planificació el Sr. Vernia i Aguilera també es contactaran amb el Sr. Lòpez Piñero.

S'estudiarà la possibilitat de reeditar (tal volta en facsímil) les obres completes de Lluís Vives, gestionant l'adquisició dels drets amb els actuals titulars dels fons de l'Editorial Aguilar i amb els hereus de Lorenzo Riber (autor de la traducció, aparat científic, notes, etc.).

El Sr. De Soto facilitarà la manera de contactar amb la Fundació Wifredo Lam, amb la finalitat de publicar (i si acàs també d'exhibir) els Sorolles encara inèdits possiblement existents a Cuba.

c) REUNIONS

Es gestionarà amb la Comissió Institucional (aprofitant la prevista reunió per a confrontar projectes) un acord de col·laboració per a les conferències públiques del Consell Valencià de Cultura, així com la presència, a títol personal, d'un membre del Consell Valencià de Cultura en la Comissió Institucional amb fins informatius.

Es gestionarà la visita dels Sr. Simó Santonja i Aguilera al Sr. García Reche per tractar la col·laboració amb el tema del disseny valencià industrial i tecnològic.

El Sr. Aguilera demanarà al Sr. Agramunt la Tèsi Doctoral perquè la vegem els membres de la Comissió.

La pròxima reunió de la Comissió del Vè Centenari es celebrarà el dilluns 16 d'octubre.

A la sessió del dia 16 d'octubre de 1989, el Sr. Secretari va informar basant-se en l'escrit que li havia facilitat el Sr. Simó Santonja, absent de València per raons ineludibles, i els punts principals es ressenyen a continuació:

- a) Es dona compte de la visita al Sr. García Reche, Conseller d'Indústria, que feu lliurament al Consell Valencià de Cultura d'interessants publicacions de la seua Conselleria sobre el tema objecte de la visita. El Sr. García Reche va acollir favorablement la idea de realitzar una publicació sobre DISSENY INDUSTRIAL I TECNOLÒGIC VALENCIANS, a promocionar principalment a Amèrica amb motiu del Vè Centenari. A tal efecte, s'acorda celebrar una reunió a la que assistiran el Sr. Conseller, el Sr. Rico (IMPIVA), el President de l'Associació de Disenyadors i, per l'altra part del Consell Valencià de Cultura, els

Srs. Simó Santonja, Aguilera, y De Soto.

- b) Se va informar sobre la reunió mantinguda pels Srs. Simó Santonja i Aguilera amb els Srs. Cucó i Fabra (President i Secretari de la Comissió Institucional). Es va confirmar la delimitació dels temes, fent-se constar que la Comissió del Consell Valencià de Cultura, deurà renunciar a ocupar-se de temes referents a Jorge Juan i a la ciència valenciana, ja iniciats per la Comissió Institucional.
- c) Respecte al Congrés del 92, que organitzarà la Comissió Institucional, es va comentar la conveniència de que el Consell Valencià de Cultura participe en el Comité Científic, si bé el Consell Valencià de Cultura sols organitzaria algunes conferències. No obstant, tant el congrés com les conferències figurarien baix el mateix logotip. Es va acordar concretar més el tema quan haja tornat el Sr. Simó Santonja.
- d) Es va estimar que la publicació de Fabregat pel Consell Valencià de Cultura és complement indispensable d'alló iniciat per la Comissió Institucional.
- e) El Sr. Ramón de Soto va proposar que es creara un concurs sobre narrativa per a estudiants d'EGB i de BUP sobre el tema del Vè Centenari.
- f) Per a 1990 són prioritaris els temes següents:
- Publicació de Martínez Ortiz.
 - Publicació de Fabregat.
 - Condensació del treball de Agramunt sobre valencians a l'exili.
 - Publicació Genoma.
 - Lluís Vives, si es conseguís aclarir la titularitat dels drets.

. Sessions de la Comissió de Promoció Cultural

El Ple del Consell Valencià de Cultura, en sessió celebrada el dia 20 de març de l'any mil nou-cents vuitanta-nou, creà la Comissió de Promoció Cultural per la qual nombrà els membres següents: President, Tomàs Llorens. Vocals: Xavier Casp, Juan Ferrando, Arcadi García, Enriquer García, Ramiro Reig. I Secretari, Ramón de Soto.

Des del dia de la creació fins a finals de l'any 1989, aquesta Comissió va celebrar set sessions.

Durant aquestes sessions la Comissió de Promoció Cultural prengué una sèrie d'acords, que a continuació es resumeixen:

Sessió celebrada el dia 5 d'abril

Acord adoptat: constituir-se per manament de Ple. Excusaren la no assistència els Srs. Casp, Ferrando i García Asensio.

Sessió celebrada el dia 8 de maig

S'acordà col·laborar amb el Patronat pels actes del Vè Centenari de la Fundació de la Ciutat d'Alacant, en l'organització d'un congrés d'aquesta ciutat sobre el tema "Les ciutats mediterrànies", per això es pren l'acord de delegar en Arcadi García perquè mantinga contactes amb el representant del Congrés, Sr. Hinojosa.

Es traçaren les línies següents de treball en aquesta comissió:

- Preparar un catàleg relatiu a la infraestructura cultural de

la nostra comunitat, i on es recollisca informació sobre els recursos materials i les aportacions humanes existents.

- Fer un estudi sobre els premis, beques i ajudes actuals (excloent les d'àmbit universitari).

- Elaborar un estudi sobre els comportaments culturals i els àmbits de consum cultural predominants en la nostra societat.

- Efectuar un estudi sobre Patrocini i Mecenatge, així com les interrelacions entre els sectors públics i els privats.

En relació al calendari de sessions, a proposta del President, s'acorda celebrar-les pel matí el dies que per la vesprada ni haja reunió de Ple.

Sessió celebrada el dia 12 de juny

Sobre l'Orquestra de la Generalitat Valenciana.

Aquest està basat en un informe elaborat per D. Enrique García Asensio.

Després de l'estudi es prenen els acords següents:

a) Sobre l'Orquestra Municipal de València es pren l'acord de proposar l'ajuda per a la gradual renovació, de manera que els que ara són funcionaris, es consideren a extingir.

b) Proposar la creació d'una nova Orquestra Sinfònica de la Comunitat Valenciana, utilitzant com a font principal de finançament la reducció dels costos del Projecte de les Quatre Estacions.

c) Necessitat de continuar amb el projecte de la Jove Orquestra de la Comunitat Valenciana.

d) Delegar en el Sr. García Asensio l'elaboració d'un estudi per a la consecució dels acords adoptats en a) i b).

e) Proposar que les futures seus d'aquestes orquestres no estiguen situades en la ciutat de València, amb l'objecte de contribuir a a descentralització cultural de la Comunitat.

f) Es recomana a la comissió organitzadora de les "Quatre Estacions" que contemple la possible dispersió dels actes pel conjunt del territori de la Comunitat Valenciana.

g) S'acorda invitar al Conseller, o persona en la qui delegue, al pròxim Ple del Consell Valencià de Cultura, perquè ens informe sobre l'Orquestra Sinfónica.

Estudi de l'inventari de la infraestructura cultural de la Comunitat Valenciana.

Se presentan tres informes, el primer elaborat pel mestre García Asensio sobre les bandes de música existents en la nostra comunitat, el segon pel Sr. Vera sobre els circuits teatrals i, un tercer, elaborat pel Sr. Ruiz Monrabal, sobre la possibilitat de col·laboració en l'organització del I Congrés de Bandes de Música de la Comunitat Valenciana.

S'acorda estudiar la possibilitat de què el Consell Valencià de Cultura col·labore en l'organització d'aquest congrés.

Redacció de l'apartat de la Memòria de 1988.

S'acorda delegar en el Secretari d'aquesta Comissió, perquè redacte un esborrany pel seu estudi i posterior desenrotllament.

Estudi del premi a la Investigació.

Es decidís passar a la Comissió de Govern la proposta presentada pel Sr. Vernia.

Informe del projecte de models lingüístics i d'interpretació artística de la RTVV.

Remetre el document a cadascú dels membres d'aquesta comissió pel seu estudi.

Sessió celebrada el dia 24 de juliol

Informe de l'entrevista amb el Comissari del Congrés sobre Ciutats Mediterrànies.

Informen els Srs. García i Hinojosa.

S'acordà proposar al patronat del Vè Centenari de la Ciutat d'Alacant, la creació d'una comissió científica del Congrés, a la qual pertanyeria el nostre representant.

Es va determinar estudiar al possibilitat de finançar una publicació de les actes i ponències d'aquest congrés, així com del fullet publicitari, condicionat als informes del Sr. Arcadi García.

Informe presentat pel Sr. Ruiz Monrabal sobre el I Congrés de Bandes i Associacions Musicals.

Una vegada escoltat aquest i després d'un ampli debat, es prengueren els acords següents:

a) Proposar al Ple, mitjançant la Comissió de Govern, que el Consell Valencià de Cultura assumisca el patrocini del I Congrés de Bandes i Associacions Musicals.

b) Estudiar la possible aportació econòmica, així com elaborar possibles recomanacions sobre el futur desenvolupament de la música en la Comunitat Valenciana.

Sessió celebrada el dia 4 de setembre

Redacció de l'apartat de la Memòria de 1988.

Una vegada presentat pel Secretari el projecte d'esborrany, s'acordà que aquest siga remès a la Comissió de Govern per al seu estudi i posterior remissió al Ple.

Informe del projecte de models lingüístics i d'interpretació artística de la RTVV.

Després d'un ampli debat sobre el tema s'acordà sol·licitar al Director de RTVV que remeta al Consell Valencià de Cultura el model lingüístic, si hi haguera, que pensa adoptar la RTVV.

Sessió celebrada el dia 18 de setembre

Informe del President.

Vist l'informe del President, es prengueren els acords següents:

a) Proposar a la Comissió de Govern i posteriorment al Ple, el

nomenament del Sr. Arcadi Garcia, com representant del Consell Valencià de Cultura en la comissió científica del congrés d'Alacant.

b) Sobre el Mapa Cultural de la Comunitat Valenciana s'acordà sol·licitar un projecte i un pressupost al Sr. Mollà.

c) Sobre el tema del I Congrés de Bandes i Societats Musicals, s'acordà sol·licitar al Sr. Ruiz informació complementària amb la finalitat de poder concretar la nostra col·laboració.

Sessió celebrada el dia 16 d'octubre

Sobre el Mapa Cultural: després d'un informe sobre una reunió mantinguda amb l'Institut Valencià d'Investigació Social, S.A., feren acte de presència els Srs. Mollà i Sanjuan, representants d'aquesta empresa.

S'estudiaren els informes presentats i es prengueren els acords següents:

a) Centrar-se en l'anàlisi de la infraestructura cultural de la nostra Comunitat i en l'oferta cultural de les institucions i, posteriorment, passar a l'estudi i investigació de la demanda cultural.

b) Contemplar tot el territori sense excloure cap municipi.

c) Fer el mapa des del punt de vista sistèmic, per així poder estudiar les interrelacions existents en la Comunitat Valenciana.

d) Abans del pròxim dia 30, l'Institut ens tindra que remetre una nova proposta pressupostària que contemple aquest nous requisits.

En relació al tema del Congrés de les Ciutats del Mediterrani, s'acordà finançar la publicació de les ponències i comunicacions del Congrés, i que aquesta edició conste com a Monografia del Consell Valencià de Cultura, així com utilitzar els serveis d'un editor (en el sentit

anglés del terme). Així mateix se demana al Sr. García que indague com la resta de patrocinadors volen figurar en la publicació esmentada.

Sessió celebrada el dia 30 d'octubre

Mapa Cultural de la Comunitat Valenciana.

Vist l'informe positiu del Sr. Juan Ferrando Badía sobre el Projecte del Mapa Cultural de la Comunitat Valenciana, presentat per IVIS. S.A., s'acorda firmar el pre-contracte i aprovar el pressupost.

I Congrés de Bandes i Societats Musicals.

Vist l'informe del Sr. Ruiz Monrabal relatiu al I Congrés de Societats Musicals, s'acorda nomenar els Srs. Casp i García Asensio, representants del Consell Valencià de Cultura en el Comité Organitzador del Congrés.

. Sessions de la Comissió de Llegat Cultural

La Comissió de Llegat Cultural del Consell Valencià de Cultura, constituïda el dia quatre d'abril de mil nou-cents vuitanta-nou, és integrada pel Sr. Enric Llobregat Conesa, President; Sr. Emilio Giménez Julián; Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón; Sr. Vicente, Cardenal Enrique i Tarancón; Sr. Vicente Aguilera Cerní; i Sr. Rafael Ramos Fernández, Secretari, van adoptar durant 1989 els següents acords:

Comissió del dia 29 de maig

Acord referent a la sol·licitud d'un servei d'heràldica de la Generalitat Valenciana.

S'acorda l'elaboració i divulgació de Catàlegs-Guies de Museus.

S'acorda emetre informes a Conselleria de Cultura sobre l'edificació adjacent a Sta. Justa i Rufina i sobre el Campanari de Castalla.

S'acorda marcar els següents punts pel seguiment dels temes:

- . Actuació preventiva.
- . Presentació en comissió allò que es considere important per algun membre d'aquesta.
- . Considerar com a punt específic el Patrimoni Cultural de l'Església.

Pel que fa a Patrimoni, s'acorda establir els següents camps de treball:

- . Arqueologia
- . Arquitectura
- . Urbanisme
- . Escultura
- . Pintura
- . Arts industrials
- . Museus
- . Arxius i Biblioteques

Comissió del dia 26 de maig

Acord pel qual es va sol·licitar a l'Alcaldia de València informe sobre les restes visigodes de la "Càrcer de Sant Vicent".

Acord pel qual es sol·licita informe a l'Ajuntament de València en el que s'indique el destí que tindran les Drassanes després la seua restauració.

Acord pel qual es sol·licita de l'Ajuntament d'Elx informe sobre els treballs arqueològics realitzats en el solar que constitueix el seu aparcament de vehicles i que s'indiquen les mesures que s'han adoptat per a la conservació d'aquestes restes arquitectòniques descobertes.

Comissió del dia 18 de setembre

Acord pel qual es sol·licita la declaració de Bé d'Interès Cultural per a les Muralles Medievals d'Elx.

Informe favorable per la declaració de B.I.C. del jaciment i del Museu de l'Alcúdia, amb l'indicació precisa de la necessitat de dotar-los de recursos econòmics.

Comissió del dia 6 de novembre

S'acorda impulsar la realització de catàlegs per comarques, en atenció a que els que ja existeixen sols arrepleguen monuments declarats com a tals.

S'acorda realitzar un esquema per l'edició de fullets sobre els camps de treball d'aquesta comissió.

S'acorda iniciar la tramitació corresponent per a la recuperació de les obres d'art que varen constituir l'aportació valenciana al Pavelló de la República.

Comissió del dia 4 de desembre

S'acorda contactar amb el Sr. Alcalde de Villafamés per conèixer la realitat de la situació de les pintures rupestres i realitzar una inspecció de les mateixes.

S'acorda emetre un informe sobre la porta de la muralla medieval d'Elx, recentment descoberta.

S'acorda abordar els camps a tractar i que les seues àrees queden fixades segons el que ha acordat aquesta Comissió en la seua sessió de 29 de Maig de 1989, i s'estima que hi ha que començar per temes que ofereixquen la major entitat i atractiu possibles.

Conseqüentment, es passa a estudiar el possible esquema d'aquestes publicacions.

S'acorda confeccionar un esquema bàsic per l'estructura dels textos, que es desglossarien en els següents apartats:

- 1) Documentació: Dades informatives i individuants. Ubicació i accesos. Plànol. Horari d'obertura, si es tracta de museus, i preus.
- 2) Història del Museu, monument o lloc.
- 3) Descripció de les colleccions o monuments.
- 4) Vocabulari.
- 5) Bibliografia bàsica.
- 6) Il·lustracions.

Es considera també que es precis establir uns criteris per l'unificació de tamany i, així mateix, que és necessari determinar l'assignació de dimensions teòriques per a cada apartat. A aquest respecte, es considera apropiat el següent:

- Apartat 1. Extensió màxima: 4 folis.
- " 2. Entre 10 i 15 folis.
- " 3. Entre 30 i 40 folis.
- " 4. 2 folis.
- " 5. Entre 2 y 4 folis.
- " 6. Entre 20 i 40 fotografies a pàgina o 1/2 pàgina.

S'acorda contactar amb el distribuïdor de la Generalitat, Sr. Camarasa, per valorar tant el número d'exemplars aconsellable per edició com la seua difusió.

S'acorda, per a aquestes edicions, l'utilització de paper couché blanc mate o similar, que permeta l'impressió a color.

S'estima oportú demanar pressupostos per a quadernets de 16 pàgines, per a reproduccions en B/N i reproduccions a color.

També es considera oportú plantejar edicions en bloc mínim de cinc volums. Així com sol·licitar assessorament a l'IMPIVA sobre disenyadors gràfics a efectes de la portada i suggerir en ella una finestra per un tema canviant.

El lloc deurà de contenir el títol de l'obra i el número corresponent de la col·lecció.

Cada sèrie tindrà un color de fons, en funció dels nou apartats establerts.

El nom de la publicació queda pendent per a decidir-ho en la propera sessió, encara que s'indica que serà valid el de "Sèrie Minor" del Consell Valencià de Cultura.

Per contractar als autors de les obres es suggereix l'adquisició de la publicació per edició.

S'estima oportú traure una publicació de cada sèrie per a la presentació de la mateixa.

En funció de tot allò estudiat, s'acorda per aquesta Comissió, per què així passe a la Comissió de Govern, el projecte següent:

<u>ÀREA</u>	<u>TÍTOL</u>	<u>AUTOR</u>
1) Conjunts urbans	Morella	a consultar
2) Arqueologia	El jaciment arqueològic de l'Alcúdia	Ramos
3) Arquitectura	La Llotja	Aldana
4) Escultura	A proposta de l'autor	Blasco
5) Pintura	Sorolla	Aguilera
6) Arts industrials	Art. nº de Novelda	G ^a Antón
7) Museus	El Patriarca	F ^o Benito
8) Arxius i Biblioteques	Fondo Duque de Calabria	a consultar
9) Etnografia	Els Peregrins de Les Useres	Montferrer

II. INFORMES OFICIALS EMESOS PEL CONSELL

. Declaració de Bé d'Interès Cultural:

- Jaciment Arqueològic de l'Alcúdia i del seu Museu Monogràfic
- Jaciment de l'època visigòtica del "Pla de Nadal" de Ribarroja de Túria.
- Antiga Ciutat de Xàtiva

INFORME SOBRE LA DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL EN FAVOR DEL JACIMENT
ARQUEOLÒGIC DE L'ALCUDIA I DEL MUSEU MONOGRÀFIC ADJACENT

Antecedents

L'Alcúdia d'Elx és un jaciment arqueològic, a dos kilòmetres al sud d'Elx, a llevant de la carretera de Dolores. El jaciment constituïx un tell -alteró creat per la successiva acumulació de nivells arqueològics- d'unes 10 Ha. d'extensió. En l'actualitat la seua alçada no supera els 4 m. per raó dels treballs agrícoles que hi han estat desenvolupats al llarg dels segles. El nom actual és medieval -al-kúdia-, l'alteró. La presència de troballes arqueològiques d'època romana ja fou notada en el Renaixement. Al segle XVII Cristóbal Sanz li dedicà un capítol de la seua obra, però el millor estudi, degut a la ploma d'Aureliano Ibarra y Manzoni, es publicà en 1879. J.A. Mayans reivindicà el nom de Ílici en el segle XVIII, quan Alacant s'atribuïa erròniament aquest topònim. Al mateix segle el Príncepe Pío de Saboya i Comte de Lumieres féu algunes excavacions que proporcionaren restes d'escultures ibèriques, hui desaparegudes.

Les primeres excavacions amb mètodes més o menys científics les féu E. Albertini a principis del segle XX (publicacions de 1905, 1906 i 1913). Abans hi havia excavat l'erudit il·licità Pedro Ibarra Ruiz, germanastre de Ibarra i Manzoni, qui va maldar prou per tal d'aconseguir que la Dama d'Elx (La Reina Mora, com es coneixia a Elx popularment en aquella època) fora comprada pel govern central, sense reeixir front a l'astúcia desenvolupada per Pierre Paris, qui va obtindre els diners per comprar-la i portar-la al Museu del Louvre. Mogut per la troballa, uns anys més tard, E. Albertini va començar les excavacions. A. Ramos, antic propietari de l'Alcúdia, sempre recriminà a Albertini la poca cura posada en les excavacions a les quals no va distingir l'estratigrafia. A. Ramos Folqués posseïa part de la finca i va anar comprant altres parcel·les fins a ser propietari de tota l'extensió del jaciment. Comença les seues

excavacions a principi dels anys trenta i, amb l'interval de la guerra civil, va continuar anualment els seus sondeigs fins a la seua mort. El seu fill i actual propietari del jaciment, R. Ramos Fernández, cresqué al temps que les excavacions i continua la feina iniciada pel seu pare. Des de fa uns divuit anys varen bastir un Museu monogràfic, ample i ben il·luminat, que permet veure la quasi totalitat de les restes trobades al jaciment. El Museu Arqueològic d'Elx, que dirigeix R. Ramos Fernández, compta, com a base d'exposició, amb els objectes apareguts a l'Alcúdia ans de la guerra civil, que foren donats a la ciutat, per a constituir-hi un Museu, per A. Ramos Folqués, entre els que destaca la Venus de l'Alcúdia, marbre romà del segle II^{on} dJC.

El jaciment

A l'Alcúdia hi ha una estratigrafia ininterrompuda que arranca, en opinió de R. Ramos Fernández, des de l'Edat del Coure (Calcolític) fins a l'època visigoda. La successió de nivells culturals a partir del Calcolític ens mostra restes de l'Edat del Bronze, un nivell pre- o proto-ibèric (VI aJC), un nivell ibèric clàssic amb ceràmiques de decoració geomètrica, importacions de ceràmica grega i un bon conjunt de fragments d'escultura, a més de la Dama. Destaca el tors d'un guerrer amb una fàlera decorada per un cap de llop, i d'altres peces, part de les quals són al Museo Arqueológico Nacional de Madrid. El següent nivell presenta manifestacions de la cultura ibèrica avançada, i es el període de la ceràmica pintada d'estil Elx (els autors parlen normalment d'Elx-Archena), amb una gran riquesa simbòlica i de molt bon art. L'acompanyen ceràmiques itàliques, de Campania i d'altres indrets. Cap al canvi d'era, sota el principal d'Octavià August, la ciutat rebé el rang de Colonia romana, prenent el nom de Colonia Iulia Ílici Augusta, pel cognomen de l'Emperador que l'ha havia elevat al rang màxim de les ciutats de l'Imperi. En aquest moment i com a corollari de l'elevació a colònia, pels voltants de la ciutat s'establí una centuariatio, estudiada per V. Gozalvez, que formava un quadre de 225 centúries (equivalent a l'340 ha.). Tan sols Valentia, a

més de Ílici tingueren el rag de colònia en terres valencianes. Encara hui el traçat de les sèquies permet resseguir els marges de les centúries si s'estudien sobre una fotografia aèria.

La gran crisi econòmica del segle III afectà a la ciutat, però al segle IV ja tenia prou empenta per a alçar una basílica cristiana amb paviment de mosaic (opus tessellatum) amb inscripcions en grec que aludeixen als arconts (governants) i als presbíters (sacerdots o ancians). En opinió de H. Schlunk es el temple cristià més antic de tota la península ibèrica. Al llarg del Baix Imperi es desenvolupà fortament el Portus Ilicitanus, apellatiu que es donava a la ciutat ibèrica d'Alon (coneguda també com Alonís) actualment Santa Pola. El desenvolupament fou més fort a partir de la destrucció del port de Cartago Spartaria, fins al punt que en el 461 l'emperador romà Majorià hi va organitzar una flota per passar al nord d'Àfrica i vèncer als Vàndals. Aquests, que mantenien una quinta columna en la zona, varen aconseguir calar foc a tots els vaixells i evitar l'atac previst.

Després d'un cert temps en que Ílici, ja nomenada Élece en el segle VI, visqué sota el poder de Justinià de Bisanci, arribà la conquesta per part dels visigots que operaven des de Toledo. Per dos vegades varen repèllir els rustici de la serra Oròspeda (la muntanya de les actuals províncies de Murcia, Albacete i Alacant) l'atac de l'exèrcit de Leovigild, però tant aquest com els seus successors van anar emparant-se de les terres sota govern bisantí fins a no deixar-ne cap sense conquerir. El govern visigot durà un segle escàs, i a l'Alcúdia es pot notar en la remodelació de la basílica paleocristiana del segle IV amb l'addició d'uns cancells, que voltaven la bema (part davantera del presbiteri), i d'un absis. Élece era seu bisbal des del començament del segle VI i mantingué el bisbat fins a principis de la Islamització, bo i que sense residir a la ciutat, ans vivint a la cort de l'Emir de Còrdova. Tenim molt poques dades de la vida de la ciutat visigoda per tal que, essent la més moderna, i per tant la més superficial, és també la que més ha patit dels conreus i d'altres moviments

de terres.

Com es pot veure no és fàcil trobar a les contrades valencianes un jaciment que perdure des de l'edat del Bronze fins a la Islamització, el que dóna una excepcional qualitat a l'Alcúdia d'Elx.

El Museu Monogràfic

Fins fa no massa anys la contemplació de les riqueses proporcionades per l'Alcúdia era difícil. Tant Alejandro Ramos com el seu fill s'esforçaven en atendre i ajudar als investigadors que s'acostaven al jaciment, mostrant tot el que podien, però el magatzem on eren els materials arqueològics era xicotet i amb no massa llum. La seua bona voluntat els portà a la construcció d'un Museu Monogràfic, ample i ben disposat, on es poguera veure exposada la riquesa que l'Alcúdia ha guardat al llarg dels segles. De la seua butxaca varen eixir els diners per a la construcció, amoblament, il·luminació i altres, sense cap ajuda oficial. Actualment el Museu reb moltes visites de col·legis i també de investigadors, i hom hi pot disfrutar de la bellesa dels fragments escultòrics, o de les ceràmiques pintades. R. Ramos ha publicat una guia del Museu i del jaciment prou vegades reeditada.

Altres consideracions

Em comunica el professor Ramos Fernández que fa ja quatre anys que va presentar un informe al voltant de la possible restauració de la basílica i dels fragments de muralla conservats, sense que haja rebut cap resposta positiva o negativa. El cas de la basílica es punyent i dramàtic: el primer temple cristià de la península no es pot veure per que ha calgut alçar i consolidar el mosaic del paviment, i al lloc tan sols s'hi veuen les restes dels murs perimetrals i de l'absis, de molt poca alçada. Caldria una reexcavació de la zona, aprofitant que encara no s'ha reconstruït el mosaic, per veure quina estratigrafia es troba baix de la basílica, que

probablement portará a algun lloc de culte romà o fins i tot ibèric. Caldría a més de l'escavació, la consolidació dels murs, tornar a col·locar el mosaic, adequadament restaurat i consolidat, reconstruir amb els elements de que disposem el cancell de la bema, i cobrir tot el conjunt amb una teulada lleugera que el protegira.

També cal conèixer que, amb motiu de les inundacions de l'any 1986, el Prof. Ramos ha tingut que arreglar de la seua butxaca tot el que es va fer malbé, sense cap ajuda oficial o privada.

Conclusió

L'Alcúdia d'Elx és un jaciment excepcional a la nostra terra per la rica estratigrafia que comporta, des del Calcolític (2.000 aJC) a la Islamització (segle VIII) i per la immensa quantitat de informacions que pot aduir al coneixement de la prehistòria, història antiga i medieval. Sembla que és ben mereixedora del títol de Bé d'Interés Cultural.

**INFORME PER A LA DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL DEL JACIMENT DE
L'EPOCA VISIGÓTICA DEL "PLA DE NADAL", RIBA-ROJA DE TÚRIA, VALÈNCIA.**

El jaciment d'època visigòtica del Pla de Nadal ha estat excavat des del 1981 fins a 1988 i encara hi ha part per excavar. Els treballs son dirigits per Empar Juan Navarro, i, al principi amb la col·laboració de F. X. Centelles, pel que fa a la part arqueològica i Ignacio Pastor pel que fa a l'especte arquitectònic. El jaciment es troba a sobre d'una elevació del terreny, sobre la plana plantada de tarongers, a prop de la muntanya dels Carasols, en terme de Riba-Roja de Túria, en la partida del "Pla de Nadal".

Motivació de la declaració de BIC (Bé d'Interés Cultural):

Al Pla de Nadal hi han les restes d'un gran edifici, del que pel moment tan sols es coneix la façana i primeres crugies de la part meridional, que ocupen una extensió de 25m. en sentit nord-sud i de 40 m. en sentit est-oest. L'Edifici complet degué de mesurar 50 metres per 50 metres, amb una alçada mínima de 8 m. essent possible calcular l'alçada total per damunt dels 12 m. Cal indicar que una bona part del monument va ser destruïda en rebaixar l'alteró sobre el que es situa per a estendre els camps de tarongers. En tota la península ibèrica és l'únic monument d'arquitectura civil que es coneix, si fem excepció del "Palau" de Reccópolis, ciutat de nova planta fundada per rei Leovigild de Toledo, amb la diferència que el que es coneix de l'edifici de Reccópolis son tan sols fonaments i la planta general, mentre que al Pla de Nadal hi han murs de considerable alçada.

En l'estat actual de l'excavació ens trobem amb una nau rectangular allargada, en sentit est-oest, amb una porta central i contraforts a la façana, d'una i d'altra part de la porta. Aquesta nau ve flanquejada a l'est i a l'oest per dos cambres en cada part, l'eix de les

quals és perpendicular al de la nau, i comunicades amb aquesta per arcs ultrapassats o "de ferradura", típicament visigòtics, de 3,55 m. de llum. Aquestes cambres es projecten cap al sud, avançant i arrecerant la façana adès esmentada, que té algunes bases de pilastra o de columna que constituïen un pòrtic, quasibé de la mateixa amplària que la nau. A ponent i llevant de les cambres laterals hi han les restes d'un pòrtic amb quatre bases de columna o de pilastra i dos cossos d'edifici, ixents, que flanquejen tots dos pòrtics.

Sense entrar molt profundament en el tema, al meu parer ens trobem amb un palau que respón als esquemes de la Romanitat Tardana, de planta quadrangular amb pati central, que varen influir poderosament sobre l'arquitectura del segle VI i VII dJC. en Síria i l'actual Jordània (Qasr al-Hair as-Sarqi i Qasr al-Hair al-Garbi), per exemple. al igual que Qasr Hisam, en Jericó, tots d'aqueixa estructura més o menys modificada, amb una rica decoració en relleu, al igual que s'esdevé amb el palau del Pla de Nadal com després serà exposat. El model de palau quadrangular pogué arribar a la península ibèrica ja en el segle VI per mitjà de les guarnicions bizantines establertes al litoral mediterrani des de València fins a Cadis.

A més de l'interés arquitectònic, l'excavació del jaciment ha proporcionat una riquesa extraordinària d'elements decoratius, fins a un total de més de 300 fragments decorats, entre els quals hi han elements dels frisos, impostes, columnes, claraboies trepades, tot això decorat amb profusió de fulles d'acant, petxines de Sant Jaume, roleos; les diferents columnes algunes amb basa i capitell formant una única peça amb el fust, capitells tronco-piramidals decorats amb fulles d'acant; hi han també set creus voltades d'una làurea, amb decoració trepada, que tenen un peu per a clavar-les a terra; fragments d'algeps laminar translúcid retallats per a ficar-los als forats de les claraboies trepades, a més esteles de diferents formes i gàrgoles.

Tot aixó configura un conjunt d'una varietat i riquesa artística excepcional i únic a la península ibèrica.

L'excavació ha permés constatar que aquest edifici es va desplomar i part alta de les parets, teulades, etc. tot quedà dins i als voltants d'ell, sense que posteriorment hi haja hagut importants remocions (a banda de la zona rebaixada per a ampliar els horts de tarongers). Les peces decoratives apareixen relativament agrupades i com que l'excavació es acuradíssima i s'hi prenen les coordenades espacials de tots els elements singulars del reblit, hom pot fer un tempteig de reconstitució del programa decoratiu de l'edifici, algunes de les peces del qual conserven encara traces de pintura de color ocre fosc-taronja. El motiu de que s'afonara l'edifici és, ben probablement, un incendi, doncs en quasi tots els tallers excavats apareixen carbons, cendres i fins i tot grans fragments de bigues, de 20 cm. per 15 cm. de les quals hi ha fragments que fan més de dos metres de llargària. L'edifici sofri un expoli de materials decoratius en un moment posterior a la seua destrucció, però, en qualsevol cas, encara en època antiga.

Pel que fa a les informacions que han estat elaborades en base a l'estratigrafia i posició de les restes decoratives, bigues, teules i d'altres elements, es pot ja afirmar que la nau 1.1 tenia sis finestres en cadascun dels murs llargs, tres a cada costat de les respectives portes. La façana de la zona 1.6, tenia un pòrtic, del que han estat trobades in situ dos bases i una d'adossada, que segueixen el mateix ritme que els contraforts del mur sud de 1.1. La zona 1.3, per altra banda, mostra una relativa abundància de fragments de morter, que potser corresponen al paviment d'un possible pis superior.

Conclusions:

El jaciment del Pla de Nadal és únic pel moment a la península ibèrica i raríssim en el contexte europeu. L'excavació modèlica que s'hi

està fent és una garantia de recuperació i possible reconstitució d'un conjunt realment excepcional, des del punt de vista arqueològic i de història de l'arquitectura, tant hispànica com europea. Per tot això cal que reba la qualificació de BIC la qual comporta una sèrie de garanties de conservació i de consolidació, així com la possibilitat de reconstrucció d'aquella part que es puga documentar adequadament. Aquestes mesures de caràcter estrictament tècnic artístic-arqueològic, no han de deixar de banda la vessant pública del monument: tancament i protecció de la zona excavada, recuperació de peces decoratives que consta estan soterrades en uns camps propers, utilització turística selectiva del conjunt, tot això per preveure les agressions que a un termini breu podrien fer malbé el conjunt i ja han denunciat els arqueòlegs encarregats de l'excavació i estudi del monument.

Per tot el que ha estat dit, propose al Consell Valencià de Cultura que demane a la Direcció General del Patrimoni Cultural la declaració de "Bé d'Interés Cultural" el jaciment i l'entorn que siga necessari per a la seua protecció, construcció de tanques i tots els altres serveis addicionals que hom puga considerar útils, donada la excepcional importància d'aquest conjunt arquitectònic del segle VIIe de la nostra era, únic a la península ibèrica.

**INFORME SOBRE L'ANTIGA CIUTAT DE XÀTIVA PER A LA SEUA DECLARACIÓ
COM A BÉ D'INTERÉS CULTURAL**

L'estat actual de l'emplaçament antic i altomedieval de Xàtiva (Saitabi/Saiti en ibèric, Saetabis en llatí), si deixem a part les recents excavacions al Bellveret, és esfereïdor: les construccions medievals cristianes a la part més alta de la serra han obliterat no sols el que puguera haver-hi d'època islàmica, ans també el poblat ibèric, de gran importància comercial i estratègica. L'emplaçament actual de la vila respón a un descens de l'hàbitat i a la creació d'unes sèquies paral·leles a la muntanya, seguint les quals es va ordenar la vila que hui coneixem.

Cal dir que, al meu coneixement, mai s'ha fet cap exploració per buscar les ruïnes de la ciutat ibèrica a dalt de la serra, i fins ara, tan sols ha estat excavat el subsol de l'església de Sant Feliu, l'ny 1918, de la que coneixem un croquis insegur publicat per Puig i Cadafalch, i la troballa d'un pedestal romà reaprofitat, i dedicat com a altar, amb una inscripció cristiana que diu traduïda: "En nom del Senyor, el bisbe Atanasi alçà aquest altar l'any seté de la seua consagració". Aquest bisbe assistí a la vuitena sinode toledana (any 653). Agustí Ventura ha publicat totes les inscripcions romanes aparegudes al replà de la muntanya que domina l'actual ciutat, i al qual son les esglésies de Sant Feliu, ja esmentada, hui gòtica primitiva, però al pòrtic lateral de la qual hi ha una sèrie de columnes, bases i capitells d'art romà i visigòtic.

La ciutat ibèrica s'estenia, probablement, pel cim de la muntanya on son ara el dos castells. A banda de l'encunyació de moneda, dins de les sèries ibèriques l'únic record que ens queda de la ciutat es un cabet, esculpit en pedra, d'un home (i no una muller) segons l'autoritzada opinió de E. Ruano al seu estudi sobre les escultures ibèriques de tota la península. Aquest cabet no és segur que provinga de la ciutat, més probablement es tractarà d'una peça apareguda a la necròpoli, on era costum

alçar monuments escultòrics, com tenim a la rodalia de Xàtiva la necròpoli del Corral de Saus, al terme de Moixent, amb bones troballes escultòriques, com a l'altra banda de la serra hom pot trobar el Lleó de la Lloma de Galbis, a Bocairent.

La numismàtica de Xàtiva, molt important per la quantitat de numerari que va posar en circulació, va començar a principis del segle II aJc. encunyant peces d'argent i de bronze. Entre el 82 i el 40 aJc. no més encunya bronze, amb llegendes en ibèric i llatí, i posteriorment ja no va encunyar res més, fora del que puga dir el Dr. Ripollés, que prepara un estudi de la importantíssima numismàtica setabitana.

La ciutat romana s'emplaça en el replà que ja ha estat esmentat adès. Saetabis fou municipi romà, i podem suposar que pel cognomen d'Augusta, ho assolí en temps d'aquest emperador, el que es pot provar pel fet que Plini ja la denomina Saetabis Augusta i les inscripcions parlen de Municipium Saetabis o de Saetabis Augustanorum.

En aquests moments de l'Alt Imperi, la producció més important de Saetabis, producció que ja es feia abans de l'imperi, al segle I aJc., eren els teixits de lli, denominats pels elegants romans sudaria saetaba, que apareixen en algun poema de Catul, qui es queixa de que en una festa un altre convidat li havia furtat la seua tovallola de lli xativenc.

Coneixem que Saetabis fou seu bisbal en època visigòtica (segles VI i VII aJc.) i no tenim notícia de com esdevingué una ciutat islàmica. Tot i aixís, l'estudi dels professors De Apalza i Rubiera ha posat ben clar tot el que Xativa significa dins de la geopolítica al llarg del temps, essent capital de regne i lloc mil vegades cobejat. La conquesta cristiana, violenta i que tingué un corollari desastrós per als seus habitants islàmics ens obrí pas a l'època cristiana i al canvi d'emplaçament de la ciutat, buscant zones més a prop del riu, i molt més baixes que no hi havien estat la ciutat ibèrica i la ciutat

romano-islàmica, confinades, la primera a dalt de la muntanya i les altres dos al replà que hui tanquen les restes de la muralla de la zona que hom anomena actualment el Bellveret

L'estat actual de la recerca sobre la ciutat romana i medieval.

Amb motiu del projecte de repristinació del Bellveret (reb aquest nom els restes de muralla islàmica que tanquen el replà on es troba l'esglèsia de Sant Feliu) i prevenint l'aparició de restes arqueològiques, es va encetar una excavació, la direcció de la qual fou encarregada a l'arqueòleg José Manuel Martínez García. Les seues memòries d'excavació ens serveixen de guia. No més en la primera campanya es varen obrir 1.600 m² cobrint bona part de la línia de muralles en part visibles. Aquestes muralles són, inicialment, d'època romana però no s'ha arribat a determinar amb precisió la seua data. En època islàmica foren renovades i reparades en aquells punts on calia. La estratigrafia que hi ha estat trobada mostra dos nivells corresponents a la ciutat romana, un d'època islàmica (segles XI-XIII) i un altre medieval cristià que perdura del segle XIII al XV.

Tot i que ha estat feta una gran feina, convé no perdre de vista que es tota l'esplanada entre la serra i la muralla del Bellveret la que cal excavar, sense presa però amb una activitat continuada, creant un projecte de recerca semblant al que ha estat desenvolupat per a Sagunt. En realitat coneixem actualment de Sagunt molta informació, molt ben elaborada, que permet suggerir distintes hipòtesis. En canvi, Saetabi Augusta, gens inferior en rang polític i civil en època romana ens és quasibé completament desconeguda. Caldría ficar-s'hi a fons i poder obtenir una bona documentació de una de les poques ciutats hui valencianes, que tingueren un gran ressó a la Roma republicana i imperial.

Conclusió

A la vista del que ha estat dit, crec que la declaració de Bé d'Interés Cultural en favor de l'antiga ciutat de Saetabi hauria de ser

otorgada a la plana del Bellveret i a tota la muntanya on són els dos castells medievals i les restes de la ciutat ibèrica que algun dia caldrà buscar i posar en relleu. Es per aixó que demane a la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Conselleria de Cultura que tinga a be iniciar l'expedient de declaració de BIC.

. Altres informes:

- Excavacions dels solaris del Palau de les Corts Valencianes,
antic "Palau dels Borja".

INFORME SOBRE LAS EXCAVACIONES DE LOS SOLARES DEL PALACIO DE LAS CORTES
VALENCIANAS, ANTIGUO "PALAU DELS BORJA"

Antecedentes

Tan pronto como se planteó la adquisición de solares para la construcción del nuevo hemicycle del Palacio de las Cortes, la Presidencia de ellas se puso en contacto con la Conselleria de Cultura, sabiendo que la zona era de importancia arqueológica. Se propuso entonces llevar a cabo un plan progresivo de excavación que ha sido llevado a cabo desde el año 1986 al 1989, ambos inclusive. Se solicitó informe al Jefe del Servicio de Investigación Arqueológica Municipal (SIAM) D. Albert Ribera, quien señaló que el área a excavar estaba cercana al Foro de la ciudad (que se ubica en el solar del antiguo Estudio General, bajo la Basílica de la Virgen de los Desamparados, bajo la plaza de la Virgen, llegando hasta la manzana frontera a la Basílica y a parte del comienzo de la calle de Caballeros). La altura de la zona a excavar sobre el nivel del mar es de las más altas: 16 m. lo que permitía la posibilidad de hallar unas buenas estratigrafías. Añadían interés a esta excavación los hallazgos antiguos documentados, tales como un ara dedicada al emperador Claudio II el Gótico (268-270 dC.), reemplazada en época visigoda para hacer una inscripción cristiana inconclusa, fechable en el siglo VII dC., las esculturas que aparecieron antiguamente en la calle de Navellos, así como el sondeo realizado en la calle de El Salvador en 1980. Todo ello inducía a una excavación sistemática, que se planeó con unas primeras excavaciones en los edificios nº 8 y 10 de la misma calle. Con este programa se comenzó la actividad que va a ser sumariamente descrita, campaña por campaña.

1ª Campaña. marzo a julio de 1986

(Las estratigrafías se describen en orden histórico, o sea desde el nivel de base, de tierra natural, hasta la Edad Media).

En la época más antigua es de notar la aparición en nivel arqueológico de un semis de Valentia, moneda que tenía el valor de medio as y que nunca había sido hallada en excavación, sólo se conocía ejemplares de colecciones numismáticas. Este nivel pertenece a la época de la República Romana, en la que se encontró restos de muros bastante arrasados y huellas de una destrucción general de las estructuras de habitación por un incendio. Se sugiere que esta destrucción pudiera coincidir con la destrucción de tiempos de Pompeyo Magno (75 aC).

El siguiente nivel es ya de época del Alto Imperio: su característica es las construcciones que no tienen nada que ver con las del período anterior. Su fecha es muy segura gracias a los fragmentos cerámicos que se mezclan con la argamasa de los muros y que permiten establecer un terminus post quem. Se halló varios departamentos de una gran casa que había sufrido diferentes remodelaciones con el curso del tiempo, con muros de sillería. Había también un fragmento de mosaico de teselas con decoración geométrica, en blanco y negro, fechable en el siglo II dC. Este mosaico -y todos los demás que irán apareciendo a lo largo de las distintas campañas de excavaciones, fueron en buena parte destruidos a raíz de que en tiempos de la Baja Romanidad se excavó allí una gran fosa para detritus, que cortó todos los niveles arqueológicos anteriores. La casa disponía de pinturas murales, que fueron sucesivamente cambiando, con las remodelaciones, hasta llegar al Bajo Imperio, en cuyo momento la casa desapareció y el basurero conservó los fragmentos, mezclados con escombros y otros. La crisis del siglo III y sus revueltas ciudadanas dieron al traste con esta casa. En época tardoimperial se encuentra en la zona excavada una noria -su basamento- y un pozo para extraer arcilla para fabricar adobes. Este nivel quedó sellado por una potente riada del siglo

VI dC. que dejó una buena capa de limos.

La zona vuelve a habitarse antes del siglo XI, pero con una urbanística diferente: casas rectangulares con patio y una buena red de desagües y de aducción de agua. Una gran riada que dejó un estrato de limos y gravas de medio metro de espesor anegó toda la zona. Se piensa, contando con la datación proporcionada por las cerámicas, que pudo tratarse de una riada mencionada en textos árabes que tuvo lugar en 1.088, siete años antes de la conquista de la ciudad por el Cid.

Después de estas fechas y del episodio cidiano se recuperó la ciudad y encontramos la construcción de casas con patio, pintadas del mismo color las paredes y los pavimentos, que cambiaron varias veces de color. Hay evidencias de una noria y de un canal. Todo ello muy perturbado por las construcciones del siguiente nivel que es el posterior a la conquista.

A estos niveles siguen dos de época cristiana, uno fechable en el siglo XIV y otro en el XV. El primero proporcionó unas fosas para arrojar allí las basuras y el segundo tiene otro basurero que debió de llenarse con urgencia pues tiene cerámica abundante, con restos de comida: cereales, espinas de pescado y cáscaras de huevos. Todo fue arrojado a la basura con prisas lo que hace pensar que coincidió con la peste de finales del siglo XIV.

Por encima hay restos de épocas muy recientes.

Las restantes excavaciones presentan una estratigrafía semejante por lo que sólo me pararé en hacer mención de los hitos y hallazgos más importantes para valorar el conjunto arqueológico.

2ª Campaña, de diciembre de 1986 a febrero de 1987

Afectó a una vivienda de época islámica -niveles superiores de la zona de las casas 4 y 6 de la calle de la Unión, con una superficie excavada de 248 m². Lo más notable de esta vivienda, en la que se repite el esquema de patio central y paredes periódicamente renovadas con nuevas pinturas. Las fechaciones que se pueden dar a este edificio muestran que la casa tienen su florecimiento en el siglo XII, sufre un abandono temporal en el siglo XIII y a finales de esta centuria vuelve a ser habitada. Podemos ligar estos avatares al Repartiment, otorgado a partir de 1238, y a la toma de posesión efectiva de la casa por sus nuevos dueños, ya que a los musulmanes se les dio un plazo de tregua para cruzar el Júcar y marchar a otras zonas de Al-Andalus. Se construyó un depósito de agua, con tuberías cerámicas y canales de mortero.

3ª Campaña, octubre de 1987 a abril de 1988

Continúa la excavación de la zona de la segunda campaña, por debajo de los niveles excavados en la campaña anterior. (Seguiremos ahora el orden inverso, de evolución histórica, para la descripción de lo hallado). En época tardo-republicana aparecen fragmentos cerámicos fechables en el siglo II aC. que son contemporáneos de las primeras etapas de la ciudad, que aún no es colonia. Se advierten muros de una casa, con dos etapas de vida, que se acaba en la primera mitad del siglo I aC. a causa de un incendio, al igual que en la primera campaña.

Del siguiente nivel de época imperial hay parte de una casa que fue remodelada tres veces, y que conserva parte del impluvium. Proporciona restos de pintura parietal en rojo y azul, tiene un mosaico de opus tessellatum policromo con trenzados y rombos en rojo, amarillo, blanco y negro. También hay otro fragmento de mosaico que entra en el perfil estatigráfico sur, hacia la calle y que se recuperará en una excavación ulterior. Es bicromo blanco y negro, con decoración de ovas, grecas y

trenzados.

En la última etapa puede verse el hundimiento del edificio, con la caída del techo y después de las paredes, que estuvieron recubiertas de pinturas murales de cierta importancia artística, que han sido recuperadas y se podrán en parte restaurar, así como un mosaico también destrozado por el basurero bajoimperial. El final de ese conjunto se puede fechar en la segunda mitad del siglo III dC.

Sigue un período de abandono en el que la zona se aprovecha para excavar el basurero de que tanto se ha hablado, que destruye todas las estructuras anteriores. En él aparecen cerámicas desde el siglo IV al VI dC.

De época islámica, tras un hiato, es una casa del siglo XII con patio descubierto y restos de cinco habitaciones, relacionada con la noria de la primera campaña.

4ª Campaña. junio de 1989 a agosto de 1989

Esta campaña no fue ordinaria sino de salvamento, a fin de recuperar aquellos restos que habían quedado en las zonas de seguridad (márgenes de la excavación) y que estaban registradas y anotadas en los diarios de excavación de las anteriores campañas. Dada la necesidad de dejar definitivamente limpio el solar para poder proceder a la construcción que se deseaba, se extrajo todo lo que se conocía y que no había podido ser excavado por peligro de desmoronamiento de tierras en los perfiles.

Las actuaciones fueron las siguientes:

- 1) Salvamento y recuperación de materiales arqueológicos en el área que ampliaba los márgenes ya excavados.

Permitió recuperar dos columnas, hundidas, en el sector norte. Las bases fueron halladas in situ. Una de ellas estaba ya señalada en el corte estratigráfico en la campaña de 1986.

- 2) Excavación del sector denominado de protección especial, colindante con los mosaicos aparecidos en la campaña de 1987.

En esta zona se halló un basurero de época romana republicana cercado por tégulae hincadas en tierra, fenómeno común en otras áreas excavadas en la ciudad. Seis urnas, completas, con la tapadera invertida, llenas de cenizas, del mismo período cronológico. Otras fosas de desechos y huellas del incendio de la mitad del siglo I aC. que ya habían aparecido en otras zonas.

Por lo que hace a la época imperial se halló un patio con restos de pinturas murales, y al pie de los muros, un andén pavimentado con opus spicatum, posiblemente un peristilo. Se pudo completar una zona al oeste, con opus tessellatum. Recoger lo que quedaba en la zona sur del mosaico que había aparecido en 1988, lo que permitió conocer mejor el medallón central, en el que hay una pareja humana, orlada por franjas con decoración en blanco y negro, y en las enjutas de los ángulos cráteras con motivos vegetales, fechable a finales del siglo II o principios del III dC. Sobre estas cámaras hay un potente derrumbe, que contenía restos de pintura con motivos humanos, así como otros paneles fragmentarios con motivos florales. La fechación del conjunto podría llegar a la segunda mitad del siglo III dC. Todos estos mosaicos y pinturas han sido extraídos y depositados en el SIAM para su restauración.

Comentario a las excavaciones

En primer lugar conviene recordar que las excavaciones anteriormente descritas son todas ordinarias, salvo la última que fue de salvamento de aquellos restos cuya existencia había sido notada a lo largo

de las mismas pero que pudieron ser extraídos en su totalidad por motivos de seguridad, en prevención de derrumbes o desplomes, de ahí la abundancia de fragmentos de pintura y mosaico en la excavación de salvamento, pues había que recuperar todo lo que había sido detectado a lo largo de las campañas anteriores.

Hay que notar también que la existencia del basurero tardorromano fue la que destruyó los conjuntos musivos, que no estaban intactos sino perturbados por la excavación del pozo de detritus en el siglo VI de nuestra era, con lo que no afecta a los niveles islámicos y posteriores pero sí a los romanos imperiales y republicanos.

Hay también que señalar que las paredes con pinturas estaban hundidas desde la época antigua. Ahora habrá que trabajar bastante, si hay posibilidades de reconstitución, a fin de poder mostrarlas al público en su día. Dígase lo mismo de los mosaicos, todos incompletos pero que pueden ser restaurados al tratarse de opus tessellatum, que tienen gran cantidad de paralelos en el mundo romano imperial. Dado su estado de deterioro, y aunque se pueda llegar a restauraciones incluso totales, no parece fácil la conservación in situ de lo hallado, tanto mas cuanto que los mosaicos se han encontrado en diferentes niveles arqueológicos, y sería imposible colocar cada uno de ellos en su posición teórica, cubriéndose unos a otros. En cambio podrían ser colocados tras la restauración en alguna área del Palacio de las Cortes, donde pudieran ser vistos por el público, así como lo que se pueda de las pinturas murales.

Para una correcta intelección de lo hallado hay que hacer constar que la excavación de salvamento del verano de 1989 estaba prevista desde la formación del Plan de Excavaciones del Palacio de las Cortes por parte de la Dirección del SIAM, o petición del Molt Excelent Sr. Presidente de las Cortes Valencianas. El mismo, a lo largo de las cuatro campañas de excavaciones, solicitó en varias ocasiones el asesoramiento del que suscribe acerca del proceso referido y de la importancia de los hallazgos,

haciendo siempre hincapié en su deseo de que los restos arqueológicos de mayor entidad artística quedasen depositados en el edificio de nueva construcción que se pretende realizar.

En todo momento los trabajos de excavación y salvamento han sido controlados por técnicos especializados, y los hallazgos de mosaicos en los márgenes de la excavación habían sido detectados en campañas anteriores y estaban perfectamente identificados, localizados y protegidos a fin de proceder a su extracción cuando tuviese lugar la campaña de salvamento, organizada específicamente para tal fin.

III. PRESSUPOST PER L'ANY 1989

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DEL PRESSUPOST DE DESPESES

- 1.989 -

PRESSUPOST 1.989

<u>CAPITOL</u>	<u>TITOL</u>	<u>IMPORT</u>
	<u>SITUACIÓ DE DESPESES</u>	
1	Despeses de personal	17.000.000.-
2	Despeses de funcionament	55.000.000.-
6	Inversions Reals	7.502.770.-
	Total despeses	79.502.770.-

SITUACIÓ D'INGRESOS

4	Transferències corrents	72.000.000.-
	Interesos bancaris	7.502.770.-
	Total d'ingresos	79.502.770.-

SITUACIÓ DE DESPESES

CAPITOL 1. DESPESES DE PERSONAL	TOTAL
Article 11. Sous i Salaris	11.039.482.-
Concepte 113. Funcionaris	7.340.826.-
Concepte 114. Laboral fixe	2.550.116.-
Concepte 115. Laboral eventual	1.148.540.-
Article 12. Cotitzacions	3.117.794.-
Concepte 121. Seguretat Social	3.117.794.-
Article 13. Altres despeses	300.000.-
Concepte 131. Altres despeses	300.000.-
Article 14. Prestacions Socials	15.000.-
Concepte 141. Prestacions Socials	15.000.-
Fons de millores retributives	2.527.724.-
 TOTAL CAPITOL	 17.000.000.-

CAPITOL 2. COMPRA DE BÉNS CORRENTS I DESPESES DE FUNCIONAMENT

Article 22. Treballs, subministrament i servei extern		42.000.000.-
Concepte 221. Arrendaments de bens	200.000.-	
Concepte 222. Reparació i Conservació de béns	300.000.-	
Concepte 223. Subministrament	400.000.-	
Concepte 224. Transports i Comunicacions	1.700.000.-	
Concepte 225. Treballs realitzats per altres empreses	400.000.-	
Concepte 226. Prima d'Assegurances	200.000.-	
Concepte 227. Material d'oficina	2.000.000.-	
Concepte 228. Despeses diverses	36.800.000.-	
Article 23. Indemnitzacions per r�so de serveis		13.000.000.-
Concepte 231. Dietes, locomoció i trasllats	2.000.000.-	
Concepte 232. Altres indemnitzacions	11.000.000.-	
 TOTAL CAPITOL		 55.000.000.-

CAPITOL 6. INVERSIONS REALS

Article 65. Inversions en equips P.
d'informatica

7.502.770.-

Concepte 651. Adquisició

7.502.770.-

RESUM PRESSUPOSTARI

CAPITOL 1		17.000.000.-
11	11.039.482.-	
12	3.117.794.-	
13	300.000.-	
14	15.000.-	
Fons de millores retributives	2.527.724.-	
CAPITOL 2		55.000.000.-
22	42.000.000.-	
23	13.000.000.-	
CAPITOL 6		7.502.770.-
65	7.502.770.-	

IV. OBSERVACIONS O RECOMANACIONS PER A LA DEFENSA I PROMOCIÓ DE LA LLENGUA
I CULTURA VALENCIANES

**OBSERVACIONS O RECOMANACIONS PER A LA DEFENSA I PROMOCIÓ DE LA LLENGUA I
CULTURA VALENCIANES**

Després de les observacions o recomanacions recollides a la Memòria de l'any 1988, el Ple del Consell Valencià de Cultura, a proposta de la Comissió de Promoció Cultural, va aprovar incloure les que a continuació es manifesten.

- 1.- Havent vist amb satisfacció el "Projecte d'estudi dels sistemes culturals bàsics en la Comunitat Valenciana" (presentat pel "Institut Valencià d'Investigació Social, S.A." de Sagunt), es va formalitzar l'encàrrec del treball amb l'esmentada empresa. No obstant això, s'estima convenient afegir al projecte dos punts (que també poden ser tractats de forma independent) dedicats als centres científics i d'investigació, i a l'indústria editorial.
- 2.- Com necessari complement del punt anterior, s'estima aconsorable actualitzar les dates contemplades en el llibre "Coneixement del Valencià. Anàlisi dels resultats del Padró Municipal d'Habitants de 1986", ja que dita obra finalitza en 1986.
- 3.- Altre punt que s'estima necessari és que el Consell Valencià de Cultura procure facilitar i propagar el coneixement de les obres dels nostres grans autors literaris, mitjançant edicions absolutament fidels als originals i econòmicament accessibles, ja que això significaria un alt valor cultural i didàctic.

4.- En el camp artístic (al mateix temps que es destaca elogiosament en línees generals la tasca de l'IVAM i els treballs d'ampliació del Museu de Sant Pius Vè), el Consell Valencià de Cultura considera necessari afegir dues coses:

a) Que el Centre del Carme, després de la meritòria restauració parcial, i les elogiabls exposicions realitzades, no està suficientment utilitzat (i això no es compagina amb les grans inversions realitzades). Tenint en compte les característiques i dimensions dels espais expositius, s'estima que és apte per allotjar àmplies manifestacions inclús internacionals (per exemple, biennals o triennals de València, possiblement d'acord amb el model Toyama), grans exposicions potser temàtiques (a manera de les exemplificades per les del venecià Palazzo Grassi) i, sobretot, per ser la seu d'un Museu d'Art Valencià del Segle XX (institució compatible amb les esmentades manifestacions i exposicions), amb la finalitat de garantir de cara al futur, quan encara s'està a temps, la conservació d'una important parcel·la de la nostra memòria històrica i cultural.

b) Comprenent la considerable dificultat que entranya l'interès, és obvia la necessitat de planificar, de mode sistemàtic, l'ampliació de les colleccions museístiques permanents, de manera que, a poc a poc, es vagen cobrint les llacunes enormes que originen una lamentable falta de representativitat i, consegüentment, un escàs potencial didàctic.

5.- Es recorda i ratifica el que es va dir a la Memòria de 1988, en el sentit de què "seria recomanable fomentar la preparació i publicació de diccionaris lèxics especialitzats, sobretot en aquelles àrees de coneixement que van adquirint una especial rellevància en la vida actual, amb la finalitat de garantir l'adequació de la llengua a les noves realitats i futura pervivència, continuant la tasca realitzada

fins el moment.

- 6.- Se recomana al Consell de la Generalitat, ja que seria molt útil per a la Comunitat Valenciana, que en els projectes de reforma educativa es contemplara la integració dels estudis musicals avançats en la Universitat, d'acord amb els mètodes i les formes que siguen més raonables i adequats al caràcter universitari d'aquest ensenyament.

- 7.- Per últim, les institucions de la Comunitat Valenciana deuriem estudiar la conveniència de crear una segona orquestra, ja que existeixen possibilitats humanes degut a l'afició per l'estudi i per exercici de la música, així com pel delecte.

MEMÒRIA DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

- 1989 -

MEMORIA DE LAS ACTIVIDADES DEL CONSEJO VALENCIANO DE CULTURA EN EL AÑO 1989

INDICE

I. ACTIVIDADES

- . Acuerdos del Consejo Pleno.
- . Acuerdos de la Comisión de Gobierno.
- . Sesiones de la Comisión de Reglamento.
- . Sesiones de la Comisión del V Centenario del Descubrimiento de América.
- . Sesiones de la Comisión de Promoción Cultural.
- . Sesiones de la Comisión de Legado Cultural.

II. INFORMES OFICIALES EMITIDOS POR EL CONSEJO

. Declaraciones de Bien de Interés Cultural:

- Yacimiento Arqueológico de la Alcudia de Elche y de su Museo Monográfico
- Yacimiento de la época visigótica del "Pla de Nadal" de Ribarroja de Túria
- Antigua Ciudad de Játiva

. Otros informes:

- Excavaciones de los solares del Palacio de las Cortes Valencianas, antiguo "Palacio de los Borja"

III. PRESUPUESTO PARA EL AÑO 1989

IV. OBSERVACIONES O RECOMENDACIONES PARA LA DEFENSA Y PROMOCIÓN DE LA
LENGUA Y CULTURA VALENCIANAS

I. ACTIVIDADES

- . Acuerdos del Consejo Pleno.
- . Acuerdos de la Comisión de Gobierno.
- . Sesiones de la Comisión de Reglamento.
- . Sesiones de la Comisión del V Centenario del Descubrimiento de América.
- . Sesiones de la Comisión de Promoción Cultural.
- . Sesiones de la Comisión de Legado Cultural.

. **Acuerdos del Consejo Pleno**

Pleno del día 24 de enero

El Sr. Ferrando expone las modificaciones introducidas por la Comisión en el Reglamento y, después de un intercambio de opiniones, se pasa a la votación y se aprueba por unanimidad.

El Presidente entrega a cada uno de los miembros cesantes del Consejo Valenciano de Cultura, la medalla conmemorativa que ha sido acuñada, donde está grabado en el reverso el nombre de cada uno de ellos.

Pleno Constitutivo del día 24 de enero

Toman posesión los siguientes señores:

Vicente Aguilera Cerni
Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón
Xavier Casp Vercher
Arcadi García Sanz
Enric Llobregat Conesa
Tomàs Llorens Serra
Vicente L. Simó Santonja
Pedro Vernia Martínez

El Presidente propone para Vicepresidente a D. Tomàs Llorens Serra. Se pasa a votación y obtiene 14 votos a su favor y 5 en contra.

A continuación el Presidente propone para Secretario a D. Enric Llobregat Conesa. Se pasa a votación y obtiene 14 votos a su favor y 5 en contra.

Se procede a la presentación de candidatos para la Comisión de Gobierno: son propuestos los Srs. Aguilera, Casp, Ferrando, García Sanz, Lozano, Ramos, Reig y el Cardenal Tarancón. Se procede a la votación que da el siguiente resultado:

D. Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón:	18 votos
D. Rafael Ramos Fernández:	15 votos
D. Vicente Aguilera Cerni:	14 votos
D. Juan Ferrando Badía:	11 votos
D. Arcadi García Sanz:	9 votos
D. Francisco Lozano Sanchis:	4 votos
D. Xavier Casp Vercher:	3 votos
D. Ramiro Reig Armero:	2 votos

Quedan, pues, elegidos, los Srs. Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón, Rafael Ramos, Vicente Aguilera y Juan Ferrando Badía como Vocales de la Comisión de Gobierno.

Se aprueba por 10 votos que las sesiones para 1989 sigan siendo los lunes: 5 votantes son partidarios de que sean los martes y 4 votan en blanco.

Pleno del día 27 de febrero

Se aprueba por unanimidad la liquidación de los Presupuestos de 1988 y el presupuesto de gastos para 1989.

Se aprueba por unanimidad proponer como candidato al "Premio Príncipe de Asturias", en la sección de Letras, a D. Juan Gil-Albert, así como a D. Eduardo Primo Yúfera en la sección de Ciencias.

Se da cuenta de que el Presidente del Consejo, a instancias del

Conseller de Cultura, Educación y Ciencia, ha tenido a bien nombrar, como representante del Consejo Valenciano de Cultura en la Comisión del Encuentro Internacional de la Cultura y Expresiones Musicales, al Sr. García Asensio.

Pleno del día 20 de marzo

El Sr. Ferrando, Presidente de la Comisión de Reglamento, propone la incorporación de tres miembros para completar la Comisión. Y por 14 votos afirmativos y 1 en blanco, la comisión queda compuesta por los siguientes señores:

Juan Ferrando Badía, Presidente
Ramón de Soto Arándiga, Secretario
Vicente Aguilera Cerni
Xavier Casp Vercher
Arcadi García Sanz
Rafael Ramos Fernández

El Vicepresidente propone a D. Vicente L. Simó Santonja para Presidente de la Comisión del V Centenario. La votación da 13 votos afirmativos y 2 votos en blanco.

El Sr. Simó Santonja propone para formar parte de la comisión a los siguientes señores: Vicente Aguilera, Pedro Vernia, Rafael Ramos, Ramón de Soto, Arcadi García y Cardenal Tarancón. Se pasa a votación y obtienen 14 votos afirmativos y 1 en blanco.

D. Ramón de Soto propone a D. Tomàs Llorens para Presidente de la Comisión de Promoción Cultural y obtiene 12 votos afirmativos y 2 votos en blanco. El Sr. Llorens propone para miembros a los siguientes señores: Ramón de Soto, Ramiro Reig, Arcadi García, Enrique García, Xavier Casp y

Juan Ferrando. Se pasa a votación y se obtienen 14 votos afirmativos y 1 en blanco.

El Sr. Simó Santonja propone a D. Enric Llobregat para Presidente de la Comisión de Legado Cultural y obtiene 9 votos afirmativos y 5 en blanco. El Sr. Llobregat propone para miembros a los siguientes señores: Rafael Ramos, Cardenal Tarancón, Emili Giménez, Leopoldo Peñarroja, Francisco Lozano y Vicente Aguilera. Se pasa a votación y obtienen 12 votos afirmativos y 3 en blanco.

Se aprueba un listado de las Efemérides más significativas para nuestra Comunidad en el Trienio 89-91, a solicitud de las Cortes Valencianas.

Se aprueba proponer como candidatos para el Premio de las Letras de la Generalitat Valenciana a D. Vicente Aguilera Cerni y a D. Arcadi García Sanz.

Se acuerda que el Pleno delegue en la Comisión de Gobierno para proponer candidatos al Premio Internacional Menéndez Pelayo.

Pleno del día 24 de abril

Respecto a la propuesta de creación de un premio a la investigación científica y técnica, realizada por el Sr. Vernia, se acuerda trasladarla a la Comisión de Promoción Cultural, para que la estudie conjuntamente con las becas y ayudas que otorga la Generalitat.

Por unanimidad se acuerda aceptar los locales de la "Mezquita-Iglesia" y adyacentes, ofrecidos por el Sr. Conseller de Cultura, Educación y Ciencia, para sede provisional del Consejo Valenciano de Cultura.

El Sr. Secretario da cuenta de la carta de D. Arcadi García Sanz, en que renuncia a ser candidato al Premio de las Letras Valencianas.

Pleno del día 29 de mayo

Se informa de las labores realizadas por las Comisiones de Promoción Cultural, de Legado Cultural y del 750 Aniversario.

Pleno del día 26 de junio

Toma la palabra el Sr. Vernia para solicitar que sean creados dos premios, uno de investigación científica y otro de investigación tecnológica. Después de un diálogo, el Sr. Vicepresidente cierra el debate proponiendo el siguiente texto de síntesis que se enviará, después de su aprobación, al Conseller de Cultura.

- 1.- Se premia una trayectoria científica individual o de equipo en atención a las vías que abran el futuro desarrollo de la cultura científica valenciana.
- 2.- Aportación a la cultura científica de la Comunidad Valenciana, bien por tratarse de investigadores valencianos o relacionados con instituciones valencianas, bien por el tema de la investigación que puede estar relacionado con la Comunidad Valenciana.
- 3.- El ámbito del premio será el de las ciencias básicas y experimentales y el de los saberes tecnológicos.
- 4.- El Jurado será designado por la Comisión Interdepartamental de Ciencia y Tecnología (Decreto 105/1984 de 17 de septiembre) y anunciado con la

antelación suficiente para dar espacio a la presentación de candidatos.

Los miembros del Jurado pueden, por su cuenta, proponer candidatos.

5.- La dotación del Premio será fijada por el Consejo de la Generalidad, si bien no debe ser en ningún caso inferior a la del Premio de las Letras.

6.- Existe la posibilidad de desglosar el premio, con uno dedicado a las ciencias básicas y experimentales, y otro dedicado a los saberes tecnológicos.

Se acuerda por unanimidad aprobar este texto así como que sea enviado al Sr. Conseller de Cultura para su información.

Pleno del día 18 de septiembre

Se aprueba, por unanimidad el anteproyecto del presupuesto para 1990.

Toma la palabra el Sr. Vicepresidente para indicar que ha habido una vacante en las propuestas que hizo el Consejo Valenciano de Cultura para el IVAECM en 1987: la del Sr. Tordera, que ha pasado a ser Director del Centro Dramático. El Sr. De Soto propone a D. Rodolf Sirera, a lo que se une el Sr. Vicepresidente. El Sr. Casp propone al Sr. Morera pero se le indica que actualmente dirige la Fundación Municipal del Cinema.

Se aprueba que el Sr. Sirera cubra la vacante.

Respecto al estudio sobre la infraestructura cultural de la Comunidad Valenciana, hay dos propuestas de casas especializadas en trabajos de encuesta sociológica, y una de ellas ofrece el informe sobre infraestructura y, además, unos estudios de oferta cultural. El presupuesto

oscilaría entre los seis y los ocho millones. El estudio se concentraría sobre las poblaciones de más de 10.000 habitantes y abarcaría todas las ciudades superiores a la cifra citada, salvo la ciudad de Valencia. El Sr. Ferrando propone al Sr. Reig como representante del Consejo Valenciano de Cultura ante las empresas, a lo que accede el Sr. Reig, y su nombramiento se aprueba por unanimidad.

El Sr. Llobregat informa sobre la Comisión de Legado Cultural y pide que, en primer lugar, intervenga el Sr. Aguilera; éste expone la importancia del Pabellón de la República Española en la Exposición Internacional de París de 1937. Allí hubo una importante representación de artistas valencianos, cuyas obras se hallan almacenadas en los sótanos del Museo de Arte Moderno de Barcelona, desde que fueron devueltas a España. Se ha puesto en contacto con los autores aún vivos, que desean que las obras les sean devueltas para que se exhiban en algún museo valenciano. El ejemplo de lo ocurrido con el hijo del Dr. Negrín -que obtuvo del Estado la devolución de un busto de su madre-, hace pensar que los autores o sus herederos tienen capacidad jurídica para reclamar la devolución de las obras. Los artistas solicitan del Consejo Valenciano de Cultura que acuerde apoyar su derecho y que lo exponga al Alcalde de Barcelona -el Museo es municipal- para conseguir las obras. El Sr. Aguilera ofrece el Museo de Villafamés, que les dedicaría todo el espacio necesario para una buena presentación de ellas.

Seguidamente interviene el Sr. Ferrando proponiendo que entre el Sr. Simó Santonja y él podrían hacer el estudio jurídico y preparar la solicitud para la devolución. Le sigue el Sr. Vernia, que pide el regreso de las otras obras de autores españoles que en tiempo del Dr. Negrín salieron de España y se encuentran en museos extranjeros. Le responde el Sr. Aguilera que la Comisión del V Centenario tiene el estudio, ya hecho, de la labor de los artistas valencianos en el exilio, y va a pasar una copia al Consejo Valenciano de Cultura. Interviene finalmente el Sr. Vicepresidente, quien manifiesta que sabe que la Dirección General de

Bellas Artes tiene conciencia clara de que el Estado no adquirió esas obras, como no fuera por prescripción, y que, como se entregaron con idea de posesión temporal, la propiedad no se ha perdido. Propone al Pleno que los Sres. Simó Santonja y Ferrando hagan un informe acerca de la titularidad jurídica de esas obras: los dueños son los artistas o sus herederos, informe que se pondría a disposición de los artistas o de sus herederos. Además, el Consejo Valenciano de Cultura habría de hacer una petición al Ministerio de Cultura, para que, al demostrar la autoría y propiedad, sean devueltas a sus propietarios.

El Pleno acuerda encargar el informe a los Sres. Simó Santonja y Ferrando.

Aprobación de la Memoria de 1988. El Vicepresidente pregunta si hay enmiendas al texto. El Sr. Vernia se refiere a la penúltima página, en la que hay un texto que le parece positivo pero en el que hay frases que considera altamente negativas. Además, presenta una propuesta, para que se incluya en el acta y en la memoria, pidiendo se componga un mapa lingüístico valenciano.

Se passa a la votación del texto de la Memoria. Sus resultados son 12 votos a favor y dos abstenciones.

El Sr. Peñarroja propone un voto particular, al que se adhieren los Sres. Casp, Cardenal Tarancón, Ferrando, Peñarroja, Simó, Vernia y Ramos. El Sr. Vernia retira su texto anteriormente expuesto, y anuncia que lo remitirá con antelación para el Pleno próximo.

Pleno del día 30 de octubre

El Sr. Llobregat informa sobre las excavaciones arqueológicas del Palacio de las Cortes Valencianas, y recalca los puntos esenciales de las conclusiones e indica que los restos hallados podrían ser expuestos, tras su necesaria restauración, en alguna área del Palacio de las Cortes, fundamentalmente los mosaicos y las decoraciones murales. Intervienen el Sr. Ferrando y el Sr. Simó, sobre unas frases alusivas a las notas que la prensa valenciana publicó sobre estas excavaciones, que consideran lesivas, y que el ponente retira de buen grado. El Cardenal Enrique y Tarancón sugiere que alguien explique cómo se han llevado a cabo estas labores arqueológicas. El Vicepresidente propone redactar una nota de prensa del Consejo Valenciano de Cultura, añadiendo una copia del informe técnico. Por lo que hace a la función de vigilancia de las labores arqueológicas, ésta compete a la Consellería de Cultura que tiene las competencias exclusivas. Cree que la forma de obviar el tema, sería que la Comisión de Legado Cultural se dirigiese a la Dirección General de Patrimonio Cultural pidiendo información sobre las excavaciones a realizar. El Sr. Ramos indica que bastaría sólo conocer las excavaciones en áreas urbanas, para hacer un seguimiento.

El Sr. Berlanga solicita que se le informe sobre el estado del importante yacimiento de Oropesa, del que tiene noticias no muy halagüeñas. El Secretario le responde que se encargará de informarse sobre el

particular.

El Sr. Ramos dice que, tras el informe, comienza ahora la labor del Consejo Valenciano de Cultura, para reponer en su lugar los hallazgos hay que recabar información sobre el futuro edificio a construir y sobre los ámbitos que podrán ser utilizados para la exposición de los hallazgos. Hace notar que in situ no se refiere, en su pensamiento, al lugar exacto del hallazgo, sino al ámbito del conjunto. El Vicepresidente entiende que del informe se desprende que los mosaicos se conserven en el mismo edificio o solar donde fueron hallados, pero no en la posición en que fueron encontrados. Recomienda a la Comisión de Legado Cultural que se ponga al habla con el Presidente de las Cortes para resolver el tema.

Tras lo debatido, se acuerda:

Someter al Pleno la aprobación del Informe con la supresión de la frase que ya se indicó. Se aprueba.

Remitir a los medios de comunicación de Valencia y al Presidente de las Cortes copias del informe. Se aprueba.

El Pleno encomienda a la Comisión de Legado Cultural que vele por la correcta disposición de los hallazgos en las Cortes, y también que recabe información sobre los planes de excavaciones que afecten a áreas urbanas, e igualmente se interese por la situación del yacimiento de Oropesa. Se aprueba.

El Sr. Llorens informa sobre las actividades que lleva adelante la Comisión de Promoción Cultural. Respecto al informe sobre la oferta y demanda cultural en la Comunidad Valenciana, siguen los contactos con la empresa de investigación sociológica que hace el estudio, y los contactos con ella los mantendrán los Srs. Ferrando y Reig.

Federación de Bandas de Música: De cara al futuro Congreso de Bandas, el acuerdo que se tomó con la Federación implicaría que el Consejo Valenciano de Cultura financiara la publicación de las Actas, de un libro sobre la historia de las bandas de música en la Comunidad, y un catálogo de obras para banda compuestas por autores valencianos. En contrapartida, todo el material impreso que se editara llevaría la mención del patrocinio del Consejo Valenciano de Cultura.

Solicita asimismo que el Pleno ratifique a los Sres. García Asensio y Casp como representantes del Consejo Valenciano de Cultura ante la Federación de Bandas, a los efectos de este Congreso.

Tras lo expuesto se toman los siguientes acuerdos por unanimidad:

- Recomendar a los órganos rectores del programa Valencia-92, "Las Cuatro Estaciones", que se utilice -en la medida de lo posible- la infraestructura de las Sociedades Musicales, a los efectos de potenciar la promoción cultural de éstas y, además, para que la inversión en infraestructuras del Programa Valencia-92, mejore dichas instalaciones en atención al servicio permanente que prestan para la difusión de la cultura musical.
- Recomendar al Gobierno Valenciano que en los proyectos de reforma educativa se tenga en cuenta la existencia de las escuelas de educandos de las Sociedades Musicales, con el fin de potenciarlas e integrarlas, en la medida de lo posible, en razón a la eficacia de la propia reforma educativa y como medio para contribuir a la mejora y difusión de la cultura musical de la sociedad valenciana.
- Recomendar al Gobierno Valenciano la integración en la Enseñanza Universitaria de los estudios musicales avanzados, según el método y las formas que parezcan más razonables y adecuados al carácter universitario de esta enseñanza.

Se da lectura al informe del Sr. Llobregat para la declaración de Bien de Interés Cultural en favor del yacimiento arqueológico de la Alcudia y su Museo Monográfico, y se aprueba por unanimidad.

Pleno del día 27 de noviembre

Se aprueba el calendario de sesiones para 1990, y a petición del Sr. García Asensio y con la anuencia de todos los presentes, se acuerda modificar las fechas de las sesiones ordinarias del Pleno del Consejo de enero, que se tendrá el día 15; de febrero, que será el día 19 y de junio, que se pospone al día 2 de julio. Las fechas de la Comisión de Gobierno permanecen inalteradas.

Pleno del día 18 de diciembre

Toma la palabra el Sr. Ferrando, por la Comisión de Reglamento que preside. Se ha recibido el informe de la Generalidad aceptando las modificaciones. Aporta el texto definitivo. Se ha encargado de la traducción de los textos nuevos, y sólo de ellos, a los Sres. Casp y García Sanz, pero este último no ha podido llevarla a cabo por problemas familiares que se lo han impedido. En consecuencia, la versión castellana será el texto de referencia obligado. Se acuerda que la Comisión de Reglamento enviará el texto a la Comisión de Gobierno, para que ésta lo remita al Consell de la Generalitat.

Respecto al informe sobre el dictamen de las Distinciones que otorga la Generalitat Valenciana, el Sr. Ferrando da cuenta de las correcciones efectuadas por el Sr. Simó Santonja al texto elaborado por la Comisión de Reglamento. Lee seguidamente el texto que habría que presentar al Gobierno de la Generalitat, y hace notar al Pleno que nunca ha habido en el ánimo de

los miembros de la Comisión intención de mermar las competencias y facultades de nadie, sino tan sólo buscar la coherencia jurídica y el respeto a la legalidad vigente. El Sr. Simó Santonja se adhiere a lo dicho por el Sr. Ferrando. El Vicepresidente da lectura a la carta recibida del Conseller de Cultura y hace hincapié en que el Consejo Valenciano de Cultura adquiriera toda la información disponible. El Cardenal Enrique y Tarancón propone que se estudie el asunto y luego se haga una propuesta, ya que es mejor actuar de ese modo. Se entabla un amplio diálogo en el que intervienen los Sres. Cardenal Enrique y Tarancón, Ferrando, Llorens, Simó Santonja, manteniendo opiniones diversas sobre si se debe o no enviar el dictamen elaborado sobre el Decreto de la Generalitat, del que se ha tratado en sesiones anteriores, y sobre temas relacionados con este mismo asunto. Tras un largo espacio de tiempo dedicado a la argumentación y contraargumentación en favor de los diversos puntos de vista, interviene el Sr. Cardenal Enrique y Tarancón, que propone votar la aceptación del informe y posteriormente votar si se eleva a la Generalitat o no; los Sres. Ramos, García Asensio, Llorens, Aguilera, Ferrando y Simó Santoja se adhieren a la opinión del Sr. Cardenal, lo que también manifiesta el Sr. Vernia. El Sr. De Soto considera que al haber habido novedades importantes sobre esta cuestión, haría falta un nuevo decreto y él por su parte no está de acuerdo con el enfoque de carácter político que se está dando. Ante estas palabras protestan los Sres. Aguilera y Ferrando, y se adhiere a su postura el Sr. Casp. Se pasa a la votación sobre la conformidad del Pleno con el dictamen elaborado en su día. El resultado es de 9 votos favorables al dictamen y 6 votos desfavorables.

El Sr. Aguilera indica que, aprobado el dictamen, habría que plantearse si se comunica en los mismos términos en que está redactado o si se considera otra fórmula. El Sr. Ferrando muestra su acuerdo con la opinión del Sr. Aguilera. El enunciado que se votará es "¿Está Ud. de acuerdo con que se comunique a la Presidencia de la Generalitat la postura del Consejo Valenciano de Cultura según está redactado el texto del dictamen?" Se matiza que el SI será si se mantiene el texto como en la

actualidad y se comunica, advirtiéndole que es por mayoría y no por unanimidad. El NO será si se desea que vuelva a considerarse. El Cardenal Enrique y Tarancón sugiere que podría ser una comunicación verbal. Antes de efectuarse la votación, el Sr. De Soto considera necesario efectuar una explicación de su voto -que será negativo- debido a una serie de aspectos nuevos que han surgido durante el debate. Se procede a la votación que da por resultado 8 votos afirmativos y 7 negativos.

. Acuerdos de la Comisión de Gobierno

Comisión del día 10 de enero

Se da cuenta de los gastos habidos hasta el 31 de diciembre en la conmemoración del 750 Aniversario y del V Centenario.

Se acuerda celebrar un Pleno Extraordinario el día 23, para aprobar el Reglamento, así como para despedirse de los miembros salientes. Por la tarde habrá un Pleno Ordinario Constitutivo de la nueva corporación, con la toma de posesión de los nuevos miembros, así como la elección, a propuesta del Presidente, de Vicepresidente y Secretario.

Comisión del día 6 de febrero

Se aprueba el arqueo, así como la liquidación del Presupuesto de 1988 y el Presupuesto de 1989.

Se aprueba el Calendario de Sesiones del Pleno y de la Comisión de Gobierno.

Se acuerda encargar a la Distribuidora K'OSK'O S.L. la distribución de todos los libros del Consejo Valenciano de Cultura.

El Sr. De Soto, se incorpora a la comisión para explicar las ventajas del plan de informatización y propone la oferta de la casa ATARI (TOU). El Vicepresidente pide que, ya que hay un ente de la Generalitat que entiende de todo lo referente a la informática, que se le pida consulta y que nos emita un informe, lo cual se acepta.

Comisión del día 13 de marzo

Se aprueba llevar al próximo Pleno la propuesta de nombramiento tanto del Presidente de la Comisión de Legado Cultural, como del de la Comisión de Promoción Cultural.

Se acuerda también llevar al próximo Pleno la propuesta de candidato, a favor de Vicente Aguilera, al Premio de las Letras de la Generalitat Valenciana, presentado por los Srs. Ferrando y De Soto, y que todos los asistentes lo suscriben unánimemente.

Se acuerda, vistas las opiniones emitidas en el Pleno anterior, contratar con la Casa Atari la adquisición del equipo informático para el Consejo Valenciano de Cultura.

Se encarga al Secretario un informe para la declaración de Bien de Interés Cultural de los yacimientos arqueológicos del "Pla de Nadal de Ribarroja", y del "Solar de la antigua ciudad de Játiva".

Se acuerda pasar al próximo Pleno el estudio de la convocatoria del Premio Internacional Menéndez Pelayo de 1989.

Comisión del día 4 de abril

Los Sres. Aguilera y Ferrando solidariamente proponen para el Premio Menéndez Pelayo, al Rvdmo. Sr. Dr. D. Manuel Ureña Pastor, Obispo de Ibiza. Se acuerda comunicarlo, dada la inminencia de la finalización del plazo de propuestas, en el próximo Pleno, ya que los proponentes no desean otras adhesiones.

Se acuerda proponer al próximo Pleno, la solicitud del Sr. Vernia de que se cree un "Premio de la Generalitat Valenciana para el Fomento de la

Investigación Científica y Tecnológica".

Ante el ofrecimiento del Conseller de Cultura, Educación y Ciencia de dos locales para la sede del Consejo Valenciano de Cultura, la Comisión de Gobierno llega a la conclusión de que la capilla y los locales adyacentes son más confortables y adecuados a las necesidades del Consejo Valenciano de Cultura que el tan bello, y complejo del Carmen. Se pasa a votación y, unánimemente, la Comisión se inclina por la primera de las posibilidades. De tal acuerdo se dará cuenta al próximo Pleno.

Comisión del día 8 de mayo

Se aprueba el arqueo del primer trimestre.

Se acuerda que el calendario de sesiones de las Comisiones Asesoras, Permanentes y Temporales, debería tener una sesión ordinaria por mes; no obstante, se recogerá de los Presidentes de las Comisiones cual es el régimen de sesiones que prefieren.

Se acuerda, por unanimidad, que dado que la versión provisional en materia plástica del monumento al Profesor Maravall ha sido destrozada, se inste al autor, el Sr. De Soto, para que proceda a realizarlo en bronce.

Comisión del día 12 de junio

El Vicepresidente expone que se podrá utilizar la sede definitiva para el mes de septiembre, y propone que la Comisión delegue en el Sr. Giménez Julián y en el Sr. Llobregat para que se encarguen de las actuaciones pertinentes en los locales, lo cual se aprueba.

Se acuerda asimismo, como deseable, que la Comisión de Gobierno de

septiembre prepare la inauguración del local, que coincidiría con el Pleno del mismo mes. Se podría hacer la presentación de los volúmenes de las conferencias del 750 Aniversario, si están ya preparados, y se invitaría al acto al Presidente de la Generalitat y al de las Cortes, así como al Conseller de Cultura, Educación y Ciencia. La Comisión de Gobierno preparará el protocolo.

Se acuerda delegar en el Sr. García Asensio como portavoz del Consell en la Comisión de "Las Cuatro Estaciones". Se acuerda que se incluya este punto en el Orden del Día del próximo Pleno, y se invite al Conseller de Cultura, Educación y Ciencia, o al Comisario de la mencionada actividad, para que informe en el Pleno.

Se acuerda participar en el Congreso de Historia de las Ciudades Mediterráneas en el siglo XV-XVI, promovido por la Comisión del V Centenario de la Ciudad de Alicante.

Se acuerda tomar contacto con D. Vicente Ruíz Monrabal, de la Federación de Bandas de Música, a fin comentar la posibilidad de llevar a cabo actividades.

Comisión del día 4 de septiembre

Se aprueba el arqueo del segundo trimestre de 1989, así como el anteproyecto de presupuesto para 1990, por unanimidad.

Se acuerda pasar al próximo Pleno la propuesta de elección de una de las vocalías del Consell Rector del IVAECM, así como el escrito del Molt Excellent Senyor President de las Cortes Valencianas, en que donde nos comunica que la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Cortes, ha acordado solicitar comparecencia de una representación del Consejo Valenciano de Cultura.

Ante la solicitud del Director General de Patrimonio Cultural de que el Consejo informe sobre la conveniencia de que sea declarado Bien de Interés Cultural el Yacimiento Ibérico de la Alcudia y su Museo Monográfico, se encarga al Sr. Llobregat la redacción del informe.

Se acuerda unánimemente solicitar la declaración de Bien de Interés Cultural para los restos de la Muralla Medieval de Elche.

Comisión del día 18 de septiembre

Se aprueba por unanimidad la Memoria de 1988.

Comisión del día 2 de octubre

Se acuerda, a instancia del Sr. Ferrando, que la presentación del Libro sobre el 750 Aniversario coincida con el acto de la toma de posesión de la nueva sede.

Se acuerda comunicar a los presidentes de las distintas comisiones del Consejo Valenciano de Cultura, que elaboren sus previsiones de gastos para el mencionado ejercicio.

Comisión del día 6 de noviembre

Se aprueba el arqueo del tercer trimestre.

El Secretario somete a la Comisión la necesidad de crear un nuevo puesto de trabajo para otro subalterno, ya que con uno solo no se puede cubrir adecuadamente el servicio, y si se tienen que hacer diligencias fuera

de la sede del Consejo, éste queda desguarnecido. Se acuerda aprobar la creación del nuevo puesto de trabajo.

Respecto a la Comisión que ha de mantener un diálogo con las Cortes Valencianas, se acuerda que se haga la reunión el día 14, y que se remita a las Cortes un escrito aceptando la convocatoria. Asimismo se exonera al Presidente del Consejo Valenciano de Cultura de asistir a la reunión, ya que puede resultarle fatigoso. Irán el Vicepresidente, el Secretario y los otros miembros de la Comisión de Gobierno.

El Secretario manifiesta que como están separadas en el tiempo la reunión de la Comisión de Gobierno y la del Pleno, muchos de los asuntos han de entrar por la vía del Informe del Secretario en lugar de constituir puntos del Orden del Día. Solicita que se aproxime más a la fecha del Pleno la reunión de la Comisión de Gobierno. Como el Pleno se reúne el último lunes de cada mes, se podría convocar la Comisión de Gobierno dos lunes antes, así se recogería gran parte de los asuntos desde el Pleno anterior, y habría tiempo para cursar, con la debida antelación, las actas y documentación complementaria. Se aprueba el cambio de fecha, por unanimidad.

Comisión del día 4 de diciembre

Se acuerda la realización del proyecto de estudio de los sistemas culturales básicos de la Comunidad Valenciana.

. Sesiones de la Comisión de Reglamento

El Pleno del Consejo Valenciano de Cultura, en sesión celebrada el día 20 de marzo remodeló la Comisión de Reglamento, quedando integrada por los siguientes Consejeros: Presidente, D. Juan Ferrando Badía. Vocales: D. Vicente Aguilera Cerni, D. Xavier Casp Vercher, D. Arcadi García Sanz, D. Rafael Ramos Fernández, D. Ramiro Reig Armero y, como Secretario, D. Ramón de Soto y Arándiga.

Desde el día de su creación hasta el final del año 1989, esta Comisión ha mantenido seis sesiones de trabajo.

Durante estas sesiones, la Comisión de Reglamento tomó una serie de acuerdos, que son resumidos a continuación:

Sesión celebrada el día cuatro de abril

Una vez constituida esta Comisión, se trató lo siguiente:

- a) Estudiar las posibles lagunas todavía existentes en el Reglamento, para que la Comisión las solucione y las eleve, en su día, al Pleno.
- b) Se acordó que la periodicidad de las reuniones de las Comisiones dependa de sus Presidentes, de acuerdo con su correspondiente Comisión y con informe al Pleno.

Sesión celebrada el día trece de noviembre

- Dictamen jurídico sobre las competencias del Consejo Valenciano de

Cultura en relació amb la concessió de la Distinció al Mèrit Cultural.

Sesió celebrada el dia vintidos de novembre

Estudio de las observaciones realizadas por la Secretaría General a la Reforma del Reglamento. Aceptar las observaciones y modificaciones indicadas por la Secretaría General, dado que éstas perfeccionaban nuestro Reglamento.

Se decidió nombrar una Ponencia, constituida por D. Xavier Casp y D. Arcadi García, con el objeto de traducir a la lengua valenciana las modificaciones efectuadas en el texto del Reglamento en castellano. Y, asimismo, se acordó que esta ponencia contemplara las modificaciones realizadas con anterioridad en el texto valenciano del Reglamento.

En relación con el dictamen jurídico relativo a la Alta Distinció al Mérit Cultural, se acordó remitirlo a cada uno de los miembros del Consejo Valenciano de Cultura para su estudio y posterior debate en el Pleno.

Sesió celebrada el dia cinco de diciembre

Esta Comisión, por mandato del Pleno, fue ampliada con D. Vicente Enrique y Tarancón y D. Vicente Simó Santonja, durante el tiempo que dure la elaboración de los trabajos encomendados a ésta, por el Pleno y relativos al tema de los Premios y Distinciones de la Generalidad Valenciana.

Estudio y revisión del Informe y redacción del Dictamen Jurídico: se redactó el texto del borrador del Dictamen Jurídico sobre la Alta Distinció al Mérit Cultural, para su remisión y posterior aprobación, si

procediese, por el Pleno.

Sesión celebrada el día once de diciembre

Estudio y aprobación del borrador del texto a presentar al Gobierno de la Generalidad: después de un debate de los distintos textos-propuestas presentados, se redactó el texto de presentación del Dictamen Jurídico.

Estudio, y su correspondiente aprobación de la traducción al valenciano de los nuevos artículos y de las modificaciones efectuadas en el texto del Reglamento. Al no asistir a la reunión uno de los ponentes, el Sr. García Sanz, y no presentar su propuesta de traducción, la Comisión acordó -por cortesía- aplazar este punto a una reunión posterior

Sesión celebrada el día diecinueve de diciembre

Lectura y aprobación, en su caso, de la traducción a la lengua valenciana de los nuevos artículos y enmiendas introducidas en el Reglamento vigente.

Dada la no asistencia de D. Arcadi García, y no disponiendo de su ponencia, esta Comisión acordó enviar la traducción elaborada por D. Xavier Casp a la Comisión de Gobierno para que procediese en consecuencia, si bien se hizo constar que se seguía esperando la traducción de D. Arcadi García.

. Sesiones de la Comisión del V Centenario del Descubrimiento de América.

El Pleno celebrado el día 20 de marzo de 1989, acordó crear una Comisión para la celebración del V Centenario, integrada por D. Vicente L. Simó Santonja (como Presidente), D. Rafael Ramos Fernández, D. Ramón de Soto Arándiga, Cardenal Enrique y Tarancón, D. Pedro Vernia, D. Arcadi García Sanz (como vocales) y D. Vicente Aguilera Cerni (como Secretario).

En su sesión constitutiva, la Comisión acordó proponer al Pleno posibles temas a desarrollar durante el tiempo que falta para octubre 92, de modo que se mantenga viva la conciencia del acontecimiento durante todo este tiempo, y se evite acumular posibles conferencias en la fecha concreta. Tales temas, inicialmente podrían ser: VALENCIANOS EN EL DESCUBRIMIENTO, VALENCIANOS EN LA EVANGELIZACIÓN, VALENCIANOS UNIVERSALES, EL REINO DE VALENCIA EN EL TRANSITO DEL XV AL XVI. Con ello se permitirá un mejor conocimiento de figuras como Luis de Santángel, San Luis Beltrán, Alejandro VI, Luis Vives, Vicente Blasco Ibáñez, etc.

En la sesión del día 20 de junio de 1989, se acordó agradecer al Sr. Grisolfá el envío de los materiales referentes al Genoma Humano, felicitándole por su perfecta ordenación.

Seguidamente, el Presidente de la Comisión dió cuenta de las informaciones recibidas en relación con los planes de la Comisión Institucional que preside el Senador Cucó.

Tras un amplio cambio de impresiones, en el que intervinieron todos los asistentes, se acordó encargar al funcionario del Consejo, Sr. Avellán, la concertación de un almuerzo de trabajo con el fin de intentar la coordinación y colaboración entre las comisiones Institucional y del Consejo de Cultura. Ambas comisiones podrían estar representadas por sus respectivos presidentes y secretarios.

En la sesión del día 10 de julio de 1989, el Presidente informó de lo tratado (acompañado por el Secretario de la Comisión) en el almuerzo de trabajo con el Sr. Cucó (Presidente de la Comisión Institucional) y con el Sr. Miguel A. Fabra Sánchez (Secretario de dicha Comisión). Se hizo constar el carácter cordial y positivo de la entrevista, donde quedaron esbozados los respectivos campos de las comisiones Institucional y del Consejo de Cultura, así como la zona de posible colaboración entre ambas, quedándose en organizar otra reunión similar para ir concretando la amplia gama de posibilidades. El Sr. Avellán concretará con el Sr. Fabra fecha y lugar.

El informe pormenorizado del Sr. Simó Santonja, propició un amplio debate en el que intervinieron los miembros presentes de la Comisión.

Los puntos a considerar incluían:

a) Proyectos de la Comisión Institucional
(ya realizados o en vías de realización)

Luis Vives

Misioneros Valencianos

Orinoco

Homenaje Rafael Altamira

Becas de investigación

Edición Nuevo Mundo (A. Mestre)

Estudios Ots y Capdequí

Simposio en México (Artes y Academias)

(Tolsá, Fabregat, Gimeno)

Proyectos California (Tema naranja)

Valencianos en América (Blasco Ibáñez en Argentina y otros).

Preparación Congreso 1992

(Becas, Marqués de Campo, Negros en América)

Congreso Luis de Santángel y su tiempo

- b) Se tomó nota de algunos temas no previstos por la Comisión Institucional, entre los cuales podrían figurar los siguientes:

San Luís Bertrán
Alejandro VI y las Bulas
Publicación de la Tesis Doctoral de J. Martínez Ortiz
Edición de la obra grabada de J. Fabregat
Conferencias paralelas al Congreso

- c) Se subrayó la buena disposición para colaborar con la Comisión Institucional.

Se tomó nota de la promesa de un informe detallado de lo realizado por la Comisión Institucional, así como de sus proyectos.

Se acordó celebrar nueva reunión con los Sres. Cucó y Fabra, quedando encargado el Sr. Avellán de concretar fecha y lugar cuando pasen las vacaciones veraniegas.

- d) Se tomó en consideración abordar, tras las vacaciones veraniegas, los siguientes temas:

En colaboración con la Consellería de Industria, el IMPIVA y la Universidad Politécnica, realizar una publicación (dirigida al ámbito americano) del diseño industrial y tecnológico valencianos.

Publicación, catalogación y eventualmente exposición de los Sorollas existentes en Cuba, todavía sin catalogar. El estudio pudiera encargarse a Juan Angel Blasco.

Catalogación y estudio de la obra y escuela del escultor valenciano Enrique Moret en Cuba, por Juan Angel Blasco.

Estudio de los artistas valencianos en el exilio y la emigración (temporal o definitiva) en América. Este trabajo se encargaría a Francisco Agramunt Lacruz.

Estudio de un panorama de la ciencia y la investigación tecnológica valencianas, para lo que los Sres. Aguilera y Vernia tomarán contacto, tras las vacaciones, con el Sr. López Piñero y eventualmente con la Universidad Politécnica y con el Sr. Grisolia.

Para después de las vacaciones, encargar al Sr. Vernia que se ponga en contacto con el Sr. Grisolia con el fin de estudiar una síntesis publicable de los materiales del Congreso sobre el Genoma Humano.

En la sesión del día 11 de septiembre de 1989, se trataron los siguientes asuntos:

a) CONFERENCIAS

Se aprobó planificar un ciclo de conferencias, para lo cual cada miembro de la Comisión presentará en la próxima reunión un esquema o proyecto sobre el pasado, el presente y el futuro de las relaciones con América desde un punto de vista interdisciplinar.

En ese ciclo se podrían incluir temas como la Evangelización Americana, Jorge Juan Santacilia y el 150 Aniversario de la fotografía en Valencia (agregando posiblemente la implantación por Josep Renau de las técnicas del fotomontaje en Méjico).

b) PUBLICACIONES.

Publicación de los materiales del Congreso sobre el Genoma, celebrado en Valencia bajo los auspicios del Consejo Valenciano de Cultura.

Su estructura deberá incluir:

- 1.- Crónica del Congreso.
- 2.- Contenido del Congreso.
- 3.- Declaración de Valencia.
- 4.- Consecuencias del Congreso de Valencia y aportaciones posteriores al tema, a cargo de D. Santiago Grisolia.

Al respecto, los Sres. Vernia y Aguilera recabarán asesoramiento del Sr. López Piñero.

También podría ser objeto de publicación (con previas conferencias o no) un trabajo colectivo sobre la ciencia valenciana, para cuya planificación los Sres. Vernia y Aguilera también contactarán con el Sr. López Piñero.

Se estudiará la posibilidad de reeditar (quizá en facsímil) las obras completas de Luis Vives, gestionando la adquisición de los derechos con los actuales titulares de los fondos de la Editorial Aguilar y con los herederos de Lorenzo Riber (autor de la traducción, aparato científico, notas, etc.).

El Sr. De Soto facilitará el modo de ponerse en relación con la Fundación Wifredo Lam, a fin de publicar (y acaso también exhibir) los Sorolla, todavía inéditos, posiblemente existentes en Cuba.

c) REUNIONES.

Se gestionará con la Comisión Institucional (aprovechando la prevista reunión para cotejar proyectos) un acuerdo de colaboración para las conferencias públicas del Consejo Valenciano de Cultura, así como la presencia, a título personal, de un miembro del Consejo Valenciano de Cultura en la Comisión Institucional con fines informativos.

Se gestionará visita de los Sres. Simó Santonja y Aguilera al Sr. García Reche para tratar de la colaboración en el tema del diseño valenciano industrial y tecnológico.

El Sr. Aguilera pedirá al Sr. Agramunt su Tesis Doctoral para que la vean los miembros de la Comisión.

La próxima reunión de la Comisión del V Centenario se celebrará el lunes 16 de octubre.

En la sesión del día 16 de octubre de 1989, el Secretario informó basándose en el escrito que le había facilitado el Sr. Simó Santonja (ausente de Valencia por razones ineludibles), cuyos puntos principales se reseñan a continuación:

- a) Se dió cuenta de la visita al Sr. García Reche, Conseller de Industria, el cual hizo entrega al Consejo Valenciano de Cultura de interesantes publicaciones de su Consellería sobre el tema objeto de la visita. El Sr. García Reche acogió favorablemente la idea de realizar una publicación sobre DISEÑO INDUSTRIAL Y TECNOLÓGICO VALENCIANOS, a promover principalmente en América con motivo del V Centenario. A tal efecto, se acuerda celebrar una reunión a la que asistirían el Conseller, el Sr. Rico (IMPIVA), el Presidente de la Asociación de Diseñadores y, por parte del Consejo Valenciano de Cultura, los Sres. Simó Santonja, Aguilera y De Soto.

- b) Se informó sobre la reunión mantenida por los Sres. Simó Santonja y Aguilera con los Sres. Cucó y Fabra (Presidente y Secretario de la Comisión Institucional). Se confirmó el deslinde de temas, haciéndose constar que la Comisión del Consejo Valenciano de Cultura, deberá renunciar a ocuparse de los temas referentes a Jorge Juan y a la ciencia valenciana, ya iniciados por la Comisión Institucional.
- c) Respecto al Congreso del 92, que organizará la Comisión Institucional, se comentó la conveniencia de que el Consejo Valenciano de Cultura participe en su Comité Científico, si bien el Consejo Valenciano de Cultura solamente organizaría algunas conferencias. No obstante, tanto el congreso como las conferencias figurarían bajo el mismo logotipo. Se acordó concretar más el tema cuando haya regresado el Sr. Simó Santonja.
- d) Se estimó que la publicación de Fabregat por el Consejo Valenciano de Cultura es complemento indispensable de lo iniciado por la Comisión Institucional.
- e) El Sr. De Soto propuso que se crease un concurso sobre narrativa para estudiantes de EGB y BUP sobre el tema del V Centenario.
- f) Para 1990 son prioritarios los temas siguientes:
- Publicación de J. Martínez Ortiz
 - Publicación de J. J. Fabregat.
 - Condensación del trabajo de Agramunt sobre valencianos en el exilio.
 - Publicación Genoma.
 - Luis Vives, si se logra aclarar la titularidad de los derechos.

. Sesiones de la Comisión de Promoción Cultural

El Pleno del Consejo Valenciano de Cultura, en sesión celebrada el día 20 de marzo del año mil novecientos ochenta y nueve, creó la Comisión de Promoción Cultural para la que nombró a los siguientes consejeros: Presidente, D. Tomás Llorens. Vocales: D. Xavier Casp, D. Juan Ferrando Badía, D. Arcadi García, D. Enrique García Asensio, D. Ramiro Reig. Y Secretario, D. Ramón de Soto.

Desde el día de su creación hasta el final del año 1989, esta comisión celebró siete sesiones.

Durante estas sesiones la Comisión de Promoción Cultural tomó una serie de acuerdos, que se resumen a continuación:

Sesión celebrada el día cinco de abril

Acuerdo adoptado: constituirse por mandato del Pleno. Excusaron su no asistencia los Sres. Casp, Ferrando y García Asensio.

Sesión celebrada el día ocho de mayo

Se acordó colaborar con el Patronato para los actos del V Centenario de la Fundación de la Ciudad de Alicante, en la organización de un congreso en esta ciudad sobre el tema "Las ciudades mediterráneas en el tránsito de la Edad Media a la Edad Moderna", para lo que se toma el acuerdo de delegar en D. Arcadi García para que mantenga contactos con el representante del Congreso, Sr. Hinojosa.

Se trazaron las siguientes líneas de trabajo de esta comisión:

-Preparar un catálogo relativo a la infraestructura cultural de nuestra comunidad y en el que se recoja información sobre los recursos materiales y las aportaciones humanas existentes.

-Hacer un estudio sobre los premios, becas y ayudas actuales (excluyendo las de ámbito universitario).

-Elaborar un estudio sobre los comportamientos culturales y los ámbitos de consumo cultural predominantes en nuestra sociedad.

-Efectuar un estudio sobre Patrocinio y Mecenazgo Cultural, así como las interrelaciones entre los sectores públicos y privados.

En relación al calendario de reuniones, a propuesta del Presidente, se acuerda celebrarlas por las mañanas los días que por la tarde haya reunión del Pleno.

Sesión celebrada el día doce de junio

Sobre la Orquesta de la Generalidad Valenciana.

Este está basado en un informe elaborado por D. Enrique García Asensio.

Después de su estudio se toman los siguientes acuerdos:

a) Sobre la Orquesta Municipal de Valencia se toma el acuerdo de proponer la ayuda para su paulatina renovación, de forma que los que ahora son funcionarios, se consideren a extinguir.

b) Proponer la creación de una nueva Orquesta Sinfónica de la Comunidad Valenciana, utilizando como fuente principal de financiación la reducción de costes del Proyecto de las Cuatro Estaciones.

c) Necesidad de continuar con el proyecto de la Joven Orquesta de la Comunidad Valenciana.

d) Delegar en el Sr. García Asensio la elaboración de un estudio para

la consecución de los acuerdos adoptados en a) y b).

e) Proponer que las futuras sedes de estas orquestas no estén situadas en la ciudad de Valencia, con el objeto de contribuir a la descentralización cultural de la Comunidad.

f) Se recomienda a la comisión organizadora de las "Cuatro Estaciones" que contemple la posible dispersión de los actos por el conjunto del territorio de la Comunidad Valenciana.

g) Se acuerda invitar al Conseller, o persona en la que delegue, al próximo Pleno del Consejo Valenciano de Cultura, para que nos informe sobre el tema de la Orquesta Sinfónica.

Estudio sobre el inventario de la infraestructura cultural de la Comunidad Valenciana.

Se presentan tres informes, el primero elaborado por el maestro García Asensio sobre las bandas de música existentes en nuestra comunidad, el segundo por el Sr. Vera sobre los circuitos teatrales y, un tercero, elaborado por el Sr. Ruiz Monrabal, sobre la posibilidad de colaboración en la organización del I Congreso de Bandas de Música de la Comunidad Valenciana.

Se acuerda estudiar la posibilidad de que el Consejo Valenciano de Cultura colabore en la organización de este congreso.

Redacción del apartado de la Memoria del año 1988.

Se acuerda delegar en el Secretario de esta Comisión, para que redacte un borrador para su estudio y desarrollo posterior.

Estudio del Premio a la Investigación.

Se decide pasar a la Comisión de Gobierno la propuesta presentada por D. Pedro Vernia.

Informe del proyecto de modelos lingüísticos y de interpretación artística de la RTVV.

Remitir el documento a cada uno de los miembros de esta comisión para su estudio.

Sesión celebrada el día veinticuatro de julio.

Informe de la entrevista con el Comisario del Congreso sobre Ciudades Mediterráneas.

Informan los Srs. García e Hinojosa.

Se acordó proponer al patronato del V Centenario de la Ciudad de Alicante, la creación de una comisión científica del congreso, a la que pertenecería nuestro representante.

Se determinó estudiar la posibilidad de financiar una publicación de las actas y ponencias de este congreso, así como del folleto publicitario del mismo, condicionada a los informes de D. Arcadi García.

Informe presentado por el Sr. Ruiz Monrabal sobre el I Congreso de Bandas y Asociaciones Musicales.

Una vez escuchado éste y después de un amplio debate, se tomaron los siguientes acuerdos:

a) Proponer al Pleno, mediante la Comisión de Gobierno, que el Consejo Valenciano de Cultura asuma el patrocinio del I Congreso de Bandas y Asociaciones Musicales.

b) Estudiar la posible aportación económica al mismo, así como elaborar posibles recomendaciones sobre el desarrollo futuro de la música en la Comunidad Valenciana.

Sesió celebrada el dia cuatro de septiembre

Redacció del apartado de la Memoria de 1968.

Una vez presentado por el Secretario el proyecto de borrador, se acordó que éste sea remitido a la Comisión de Gobierno para su estudio y posterior remisión al Pleno.

Informe del proyecto de modelos lingüísticos y de interpretación artística de la RTVV.

Después de un amplio debate sobre el tema se acordó solicitar al Director de RTVV que remita al Consejo Valenciano de Cultura el modelo lingüístico, si lo hubiese, que piensa adoptar la RTVV.

Sesió celebrada el dia dieciocho de septiembre

Informe del Presidente.

Visto el informe del Presidente, se tomaron los siguientes acuerdos:

a) Proponer a la Comisión de Gobierno y posteriormente al Pleno, el nombramiento de D. Arcadi García, como representante del Consejo Valenciano de Cultura en la comisión científica del congreso de Alicante.

b) Sobre el Mapa Cultural de la Comunidad Valenciana se acordó solicitar un proyecto y un presupuesto al Sr. Mollá.

c) Sobre el tema del I Congreso de Bandas y Sociedades Musicales, se acordó solicitar al Sr. Ruiz información complementaria con el fin de poder concretar nuestra colaboración.

Sesió celebrada el dia dieciséis de octubre

Sobre el Mapa Cultural: después de un informe sobre una reunión mantenida con el Institut Valencià d'Investigació Social S.A., hicieron acto de presencia los Srs. Mollá y Sanjuan representantes de esta empresa.

Se estudiaron los informes presentados y se tomaron los siguientes acuerdos:

a) Centrarse en el análisis de la infraestructura cultural de nuestra Comunidad y en la oferta cultural de las instituciones y, posteriormente, pasar al estudio e investigación de la demanda cultural.

b) Contemplar todo el territorio sin excluir ningún municipio.

c) Hacer el mapa desde el punto de vista sistémico, para así poder estudiar las interrelaciones existentes en la Comunidad Valenciana.

d) Antes del próximo día 30 el Institut deberá remitirnos una nueva propuesta presupuestaria que contemple estos nuevos requisitos.

En relación al tema del Congreso de Ciudades del Mediterráneo, se acordó financiar la publicación de las ponencias y comunicaciones del Congreso, y que esta edición conste como Monografía del Consejo Valenciano de Cultura, así como utilizar los servicios de un editor (en el sentido inglés del término). Asimismo se pide al Sr. García para averiguar la manera en la cual el resto de los patrocinadores quieren figurar en la publicación mencionada.

Sesión celebrada el día treinta de octubre

Mapa Cultural de la Comunidad Valenciana.

Visto el informe positivo de D. Juan Ferrando Badía sobre el Proyecto de Mapa Cultural de la Comunidad Valenciana, presentado por el I.V.I.S. S.A., se acuerda firmar el precontrato y aprobar el presupuesto del mismo.

I Congreso de Bandas y Sociedades Musicales.

Visto el informe del Sr. Ruiz Monrabal relativo al I Congreso de Sociedades Musicales, se acuerda nombrar a los Señores Casp y García Asensio representantes del Consejo en el Comité Organizador del Congreso.

. Sesiones de la Comisión de Legado Cultural

La Comisión de Legado Cultural del Consejo Valenciano de Cultura, constituida el día cuatro de abril de mil novecientos ochenta y nueve, se integró por D. Enrique Llobregat Conesa, Presidente; D. Emilio Giménez Julián; D. Leopoldo Peñarroja Torrejón; D. Vicente, Cardenal Enrique y Tarancón; D. Vicente Aguilera Cerni; y D. Rafael Ramos Fernández, Secretario. Adoptó durante 1989 los acuerdos siguientes:

Comisión del día 29 de mayo

Acuerdo relativo a la solicitud de un servicio de heráldica de la Generalitat Valenciana.

Se acordó la elaboración y divulgación de Catálogos-Guías de Museos.

Se acordó emitir informes a la Consellería de Cultura sobre la edificación colindante a Santas Justa y Rufina y sobre el Campanario de la Iglesia Parroquial de Castalla.

Se acordó marcar los siguientes puntos para el seguimiento de los temas:

- . Actuación preventiva.
- . Presentación en Comisión de lo que se estime importante por algún miembro de ella.
- . Considerar como punto específico el Patrimonio Cultural de la Iglesia.

En cuanto a Patrimonio, se acordó establecer las siguientes áreas de estudio:

- . Arqueologia
- . Arquitectura
- . Urbanismo
- . Escultura
- . Pintura
- . Artes industriales
- . Museos
- . Archivos y Bibliotecas

Comisión del día 26 de mayo

Acuerdo por el que se solicitó a la Alcaldía de Valencia un informe sobre los restos visigóticos de la "Cárcel de San Vicente".

Acuerdo por el que se solicitó informe al Ayuntamiento de Valencia en el que se indique el destino que tendrán las Atarazanas tras su restauración.

Acuerdo por el que se solicitó al Ayuntamiento de Elche un informe sobre los trabajos arqueológicos realizados en el solar que constituye el actual aparcamiento de vehículos del mismo, y que se indiquen las medidas de conservación adoptadas para los restos arquitectónicos descubiertos.

Comisión del día 18 de septiembre

Acuerdo por el que se solicitó la declaración de Bien de Interés Cultural para las Murallas Medievales de Elche.

Informe favorable para la declaración de B.I.C. del yacimiento y del Museo de la Alcudía, con la indicación precisa de la necesidad de dotarlos de recursos económicos.

Comisión del día 6 de noviembre

Se acordó impulsar la realización de catálogos por comarcas, en atención a que los ya existentes recogen únicamente los monumentos declarados como tales.

Se acordó preparar un esquema para la edición de folletos sobre las áreas de estudio de esta Comisión.

Se acordó iniciar la tramitación correspondiente para la recuperación de las obras de arte que constituyeron la aportación valenciana al Pabellón de la República en París (1937).

Comisión del día 4 de diciembre

Se acordó ponerse al habla con el Alcalde de Villafamés para conocer la realidad de la situación de las pinturas rupestres y realizar una inspección de las mismas.

Se acordó emitir un informe sobre la puerta de la muralla medieval de Elche, recientemente descubierta.

Se acordó abordar los ámbitos a tratar y que sus áreas queden fijadas según lo acordado por esta Comisión en su sesión de 29 de Mayo de 1989, y se estimó que se debía comenzar por temas que ofrezcan la mayor entidad y atractivo posibles.

Consecuentemente, se pasó a estudiar el esquema posible de estas publicaciones.

Se acordó confeccionar un esquema básico para la estructura de los textos, que se desglosarían en los apartados siguientes:

- 1) Documentación: Datos informativos e individuantes. Ubicación y accesos. Plano. Horario de apertura, si se trata de museos, y precios.
- 2) Historia del Museo, monumento o lugar.
- 3) Descripción de las colecciones o monumentos.
- 4) Vocabulario.
- 5) Bibliografía básica.
- 6) Ilustraciones.

Se consideró también preciso establecer unos criterios para la unificación de tamaños y, asimismo, que era necesario determinar la asignación de dimensiones teóricas para cada apartado. A este respecto, se consideró apropiado lo siguiente:

- Apartado 1. Extensión máxima: 4 folios.
- " 2. Entre 10 y 15 folios.
 - " 3. Entre 30 y 40 folios.
 - " 4. 2 folios.
 - " 5. Entre 2 y 4 folios.
 - " 6. Entre 20 y 40 fotografías a página o 1/2 página.

Se acordó relacionarse con el distribuidor de la Generalidad, Sr. Camarasa, para valorar tanto el número de ejemplares aconsejable por edición como su difusión.

Se acordó, para estas ediciones, la utilización de papel couché blanco mate o similar, que permita la impresión en color.

Se estimó oportuno pedir presupuestos para cuadernillos de 16 páginas, para reproducciones en B/N y para reproducciones en color.

También se consideró oportuno plantear ediciones en bloque mínimo de cinco volúmenes. Así como solicitar asesoramiento al IMPIVA sobre diseñadores gráficos, a efectos de la portada y sugerir en ella una ventana para un tema cambiante.

El lomo deberá contener el título de la obra y el número correspondiente de la colección.

Cada serie tendrá un color de fondo, en función de los nueve apartados establecidos.

El nombre de la publicación quedó pendiente para decidirlo en la próxima sesión, aunque se indicó que será válido el de "Serie Minor" del Consejo Valenciano de Cultura.

Para contratar a los autores de las obras, se sugirió la adquisición de la publicación por edición.

Se estimó oportuno sacar una publicación de cada serie para la presentación de la misma.

En función de todo lo estudiado, se acordó por esta Comisión, para que así pasase a la Comisión de Gobierno, el proyecto siguiente:

<u>ÀREA</u>	<u>TÍTULO</u>	<u>AUTOR</u>
1) Conjuntos urbanos	Morella	a consultar
2) Arqueología	El yacimiento arqueológico de l'Alcudia	Ramos
3) Arquitectura	La Lonja	Aldana
4) Escultura	a propuesta del autor	Blasco
5) Pintura	Sorolla	Aguilera
6) Artes industriales	Art. nº de Novelda	G ^º Antón
7) Museos	El Patriarca	F ^º Benito
8) Archivos y Bibliotecas ...	Fondo Duque de Calabria	a consultar
9) Etnografía	Els Peregrins de Les Useres	Montferrer

II. INFORMES OFICIALES EMITIDOS POR EL CONSEJO

. Declaraciones de Bien de Interés Cultural:

- Yacimiento Arqueológico de la Alcudia de Elche y de su Museo Monográfico
- Yacimiento de la época visigótica del "Pla de Nadal" de Ribarroja de Túria
- Antigua Ciudad de Játiva

INFORME PER A LA DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL DEL JACIMENT
ARQUEOLÒGIC DE L'ALCUDIA I DEL MUSEU MONOGRÀFIC ADJACENT

Antecedents:

L'Alcúdia d'Elx és un jaciment arqueològic, a dos kilòmetres al sud d'Elx, a llevant de la carretera de Dolores. El jaciment constituïx un tell -alteró creat per la successiva acumulació de nivells arqueològics- d'unes 10 Ha. d'extensió. En l'actualitat la seua alçada no supera els 4 m. per raó dels treballs agrícoles que hi han estat desenvolupats al llarg dels segles. El nom actual és medieval -al-kúdia-, l'alteró. La presència de troballes arqueològiques d'època romana ja fou notada en el Renaixement. Al segle XVII Cristóbal Sanz li dedicà un capítol de la seua obra, però el millor estudi, degut a la ploma d'Aureliano Ibarra y Manzoni, es publicà en 1879. J.A. Mayans reivindicà el nom de Ílici en el segle XVIII, quan Alacant s'atribuïa erròniament aquest topònim. Al mateix segle el Príncepe Pío de Saboya i Comte de Lumiares féu algunes excavacions que proporcionaren restes d'escultures ibèriques, hui desaparegudes.

Les primeres excavacions amb mètodes més o menys científics les féu E. Albertini a principis del segle XX (publicacions de 1905, 1906 i 1913). Abans hi havia excavat l'erudit il·licità Pedro Ibarra Ruiz, germanastre de Ibarra i Manzoni, qui va maldar prou per tal d'aconseguir que la Dama d'Elx (La Reina Mora, com es coneixia a Elx popularment en aquella època) fora comprada pel govern central, sense reeixir front a l'astúcia desenvolupada per Pierre Paris, qui va obtindre els diners per comprar-la i portar-la al Museu del Louvre. Mogut per la troballa, uns anys més tard, E. Albertini va començar les excavacions. A. Ramos, antic propietari de l'Alcúdia, sempre recriminà a Albertini la poca cura posada en les excavacions a les quals no va distingir l'estratigrafia. A. Ramos Folqués posseïa part de la finca i va anar comprant altres parcel·les fins a ser propietari de tota l'extensió del jaciment. Comença les seues excavacions a principi dels anys trenta i,

amb l'interval de la guerra civil, va continuar anualment els seus sondeigs fins a la seua mort. El seu fill i actual propietari del jaciment, R. Ramos Fernández, cresqué al temps que les excavacions i continua la feina iniciada pel seu pare. Des de fa uns divuit anys varen bastir un Museu monogràfic, ample i ben il·luminat, que permet veure la quasi totalitat de les restes trobades al jaciment. El Museu Arqueològic d'Elx, que dirigeix R. Ramos Fernández, compta, com a base d'exposició, amb els objectes apareguts a l'Alcúdia ans de la guerra civil, que foren donats a la ciutat, per a constituir-hi un Museu, per A. Ramos Folqués, entre els que destaca la Venus de l'Alcúdia, marbre romà del segle IIón dJC.

El jaciment:

A l'Alcúdia hi ha una estratigrafia ininterrompuda que arranca, en opinió de R. Ramos Fernández, des de l'Edat del Coure (Calcolític) fins a l'època visigoda. La successió de nivells culturals a partir del Calcolític ens mostra restes de l'Edat del Bronze, un nivell pre- o proto- ibèric (VI aJC), un nivell ibèric clàssic amb ceràmiques de decoració geomètrica, importacions de ceràmica grega i un bon conjunt de fragments d'escultura, a més de la Dama. Destaca el tors d'un guerrer amb una fàlera decorada per un cap de llop, i d'altres peces, part de les quals són al Museo Arqueológico Nacional de Madrid. El següent nivell presenta manifestacions de la cultura ibèrica avançada, i es el període de la ceràmica pintada d'estil Elx (els autors parlen normalment d'Elx-Archena), amb una gran riquesa simbòlica i de molt bon art. L'acompanyen ceràmiques itàliques, de Campania i d'altres indrets. Cap al canvi d'era, sota el principal d'Octvià August, la ciutat rebé el rang de Colonia romana, prenent el nom de Colonia Iulia Ílici Augusta, pel cognomen de l'Emperador que l'ha havia elevat al rang màxim de les ciutats de l'Imperi. En aquest moment i com a corollari de l'elevació a colònia, pels voltants de la ciutat s'establí una centuriatio, estudiada per V. Gozalvez, que formava un quadre de 225 centúries (equivalent a l'340 ha.). Tan sols Valentia, a més de Ílici tingueren el rag de colònia en terres valencianes. Encara hui el traçat de les sèquies permet resseguir

els marges de les centúries si s'estudien sobre una fotografia aèria.

La gran crisi econòmica del segle III afectà a la ciutat, però al segle IV ja tenia prou empena per a alçar una basílica cristiana amb paviment de mosaic (opus tessellatum) amb inscripcions en grec que aludeixen als arconts (governants) i als presbíters (sacerdots o ancians). En opinió de H. Schlunk es el temple cristià més antic de tota la península ibèrica. Al llarg del Baix Imperi es desenvolupà fortament el Portus Ilicitanus, apellatiu que es donava a la ciutat ibèrica d'Alon (coneguda també com Alonís) actualment Santa Pola. El desenvolupament fou més fort a partir de la destrucció del port de Cartago Spartaria, fins al punt que en el 461 l'emperador romà Majorià hi va organitzar una flota per passar al nord d'Àfrica i vèncer als Vàndals. Aquests, que mantenien una quinta columna en la zona, varen aconseguir calar foc a tots els vaixells i evitar l'atac previst.

Després d'un cert temps en que Ílici, ja nomenada Élece en el segle VI, visqué sota el poder de Justinià de Bisanci, arribà la conquesta per part dels visigots que operaven des de Toledo. Per dos vegades varen repèllir els rustici de la serra Oròspeda (la muntanya de les actuals províncies de Murcia, Albacete i Alacant) l'atac de l'exèrcit de Leovigild, però tant aquest com els seus successors van anar emparant-se de les terres sota govern bisantí fins a no deixar-ne cap sense conquerir. El govern visigot durà un segle escàs, i a l'Alcúdia es pot notar en la remodelació de la basílica paleocristiana del segle IV amb l'addició d'uns cancells, que voltaven la bema (part davantera del presbiteri), i d'un absis. Élece era seu bisbal des del començament del segle VI i mantingué el bisbat fins a principis de la Islamització, bo i que sense residir a la ciutat, ans vivint a la cort de l'Emir de Còrdova. Tenim molt poques dades de la vida de la ciutat visigoda per tal que, essent la més moderna, i per tant la més superficial, és també la que més ha patit dels conreus i d'altres moviments de terres.

Com es pot veure no és fàcil trobar a les contrades valencianes un jaciment que perdure des de l'edat del Bronze fins a la Islamització, el que dóna una excepcional qualitat a l'Alcúdia d'Elx.

El Museu Monogràfic:

Fins fa no massa anys la contemplació de les riqueses proporcionades per l'Alcúdia era difícil. Tant Alejandro Ramos com el seu fill s'esforçaven en atendre i ajudar als investigadors que s'acostaven al jaciment, mostrant tot el que podien, però el magatzem on eren els materials arqueològics era xicotet i amb no massa llum. La seua bona voluntat els portà a la construcció d'un Museu Monogràfic, ample i ben disposat, on es poguera veure exposada la riquesa que l'Alcúdia ha guardat al llarg dels segles. De la seua butxaca varen eixir els diners per a la construcció, amoblament, il·luminació i altres, sense cap ajuda oficial. Actualment el Museu reb moltes visites de col·legis i també de investigadors, i hom hi pot disfrutar de la bellesa dels fragments escultòrics, o de les ceràmiques pintades. R. Ramos ha publicat una guia del Museu i del jaciment prou vegades reeditada.

Altres consideracions:

Em comunica el professor Ramos Fernández que fa ja quatre anys que va presentar un informe al voltant de la possible restauració de la basílica i dels fragments de muralla conservats, sense que haja rebut cap resposta positiva o negativa. El cas de la basílica es punyent i dramàtic: el primer temple cristià de la península no es pot veure per que ha calgut alçar i consolidar el mosaic del paviment, i al lloc tan sols s'hi veuen les restes dels murs perimetrals i de l'absis, de molt poca alçada. Caldría una reexcavació de la zona, aprofitant que encara no s'ha reconstruït el mosaic, per veure quina estratigrafia es troba baix de la basílica, que probablement portarà a algun lloc de culte romà o fins i tot ibèric. Caldría a més de l'escavació, la consolidació dels murs, tornar a col·locar

el mosaic, adequadament restaurat i consolidat, reconstruir amb els elements de que disposem el cancell de la bema, i cobrir tot el conjunt amb una teulada lleugera que el protegira.

També cal conèixer que, amb motiu de les inundacions de l'any 1986, el Prof. Ramos ha tingut que arreglar de la seua butxaca tot el que es va fer malbé, sense cap ajuda oficial o privada.

Conclusió:

L'Alcúdia d'Elx és un jaciment excepcional a la nostra terra per la rica estratigrafia que comporta, des del Calcolític (2.000 aJC) a la Islamització (segle VIII) i per la immensa quantitat de informacions que pot aduir al coneixement de la prehistòria, història antiga i medieval. Sembla que és ben mereixedora del títol de Bé d'Interés Cultural.

INFORME PER A LA DECLARACIÓ DE BÉ D'INTERÉS CULTURAL DEL JACIMENT DE
L'EPOCA VISIGÓTICA DEL "PLA DE NADAL", RIBA-ROJA DE TÚRIA, VALÈNCIA

El jaciment d'època visigòtica del Pla de Nadal ha estat excavat des del 1981 fins a 1988 i encara hi ha part per excavar. Els treballs son dirigits per Empar Juan Navarro, i, al principi amb la col·laboració de F. X. Centelles, pel que fa a la part arqueològica i Ignacio Pastor pel que fa a l'especte arquitectònic. El jaciment es troba a sobre d'una elevació del terreny, sobre la plana plantada de tarongers, a prop de la muntanya dels Carasols, en terme de Riba-Roja de Túria, en la partida del "Pla de Nadal".

Motivació de la declaració de BIC (Bé d'Interés Cultural):

Al Pla de Nadal hi han les restes d'un gran edifici, del que pel moment tan sols es coneix la façana i primeres crugies de la part meridional, que ocupen una extensió de 25m. en sentit nord-sud i de 40 m. en sentit est-oest. L'Edifici complet degué de mesurar 50 metres per 50 metres, amb una alçada mínima de 8 m. essent possible calcular l'alçada total per damunt dels 12 m. Cal indicar que una bona part del monument va ser destruïda en rebaixar l'alteró sobre el que es situa per a estendre els camps de tarongers. En tota la península ibèrica és l'únic monument d'arquitectura civil que es coneix, si fem excepció del "Palau" de Reccópolis, ciutat de nova planta fundada per rei Leovigild de Toledo, amb la diferència que el que es coneix de l'edifici de Reccópolis son tan sols fonaments i la planta general, mentre que al Pla de Nadal hi han murs de considerable alçada.

En l'estat actual de l'excavació ens trobem amb una nau rectangular allargada, en sentit est-oest, amb una porta central i contraforts a la façana, d'una i d'altra part de la porta. Aquesta nau ve flanquejada a l'est i a l'oest per dos cambres en cada part, l'eix de les quals és perpendicular al de la nau, i comunicades amb aquesta per arcs ultrapassats

o "de ferradura", típicament visigòtics, de 3,55 m. de llum. Aquestes cambres es projecten cap al sud, avançant i arrecerant la façana adès esmentada, que té algunes bases de pilastra o de columna que constitueixen un pòrtic, quasibé de la mateixa amplària que la nau. A ponent i llevant de les cambres laterals hi han les restes d'un pòrtic amb quatre bases de columna o de pilastra i dos cossos d'edifici, ixents, que flanquegen tots dos pòrtics.

Sense entrar molt profundament en el tema, al meu parer ens trobem amb un palau que respón als esquemes de la Romanitat Tardana, de planta quadrangular amb pati central, que varen influir poderosament sobre l'arquitectura del segle VI i VII dJC. en Síria i l'actual Jordània (Qasr al-Hair as-Sarqi i Qasr al-Hair al-Garbi), per exemple. al igual que Qasr Hisam, en Jericó, tots d'aqueixa estructura més o menys modificada, amb una rica decoració en relleu, al igual que s'esdevé amb el palau del Pla de Nadal com després serà exposat. El model de palau quadrangular pogué arribar a la península ibèrica ja en el segle VI per mitjà de les guarnicions bizantines establertes al litoral mediterrani des de València fins a Cadís.

A més de l'interés arquitectònic, l'excavació del jaciment ha proporcionat una riquesa extraordinària d'elements decoratius, fins a un total de més de 300 fragments decorats, entre els quals hi han elements dels frisos, impostes, columnes, claraboies trepades, tot això decorat amb profusió de fulles d'acant, petxines de Sant Jaume, roleos; les diferents columnes algunes amb basa i capitell formant una única peça amb el fust, capitells tronco-piramidals decorats amb fulles d'acant; hi han també set creus voltades d'una làurea, amb decoració trepada, que tenen un peu per a clavar-les a terra; fragments d'algeps laminar translúcid retallats per a ficar-los als forats de les claraboies trepades, a més esteles de diferents formes i gàrgoles.

Tot això configura un conjunt d'una varietat i riquesa artística

excepcional i únic a la península ibèrica.

L'excavació ha permés constatar que aquest edifici es va desplomar i part alta de les parets, teulades, etc. tot quedà dins i als voltants d'ell, sense que posteriorment hi haja hagut importants remocions (a banda de la zona rebaixada per a ampliar els horts de tarongers). Les peces decoratives apareixen relativament agrupades i com que l'excavació es acuradíssima i s'hi prenen les coordenades espacials de tots els elements singulars del reblit, hom pot fer un tempteig de reconstitució del programa decoratiu de l'edifici, algunes de les peces del qual conserven encara traces de pintura de color ocre fosc-taronja. El motiu de que s'afonara l'edifici és, ben probablement, un incendi, doncs en quasi tots els talls excavats apareixen carbons, cendres i fins i tot grans fragments de bigues, de 20 cm. per 15 cm. de les quals hi ha fragments que fan més de dos metres de llargària. L'edifici sofri un expoli de materials decoratius en un moment posterior a la seua destrucció, però, en qualsevol cas, encara en època antiga.

Pel que fa a les informacions que han estat elaborades en base a l'estratigrafia i posició de les restes decoratives, bigues, teules i d'altres elements, es pot ja afirmar que la nau 1.1 tenia sis finestres en cadascun dels murs llargs, tres a cada costat de les respectives portes. La façana de la zona 1.6, tenia un pòrtic, del que han estat trobades in situ dos bases i una d'adossada, que segueixen el mateix ritme que els contraforts del mur sud de 1.1. La zona 1.3, per altra banda, mostra una relativa abundància de fragments de morter, que potser corresponen al paviment d'un possible pis superior.

Conclusions:

El jaciment del Pla de Nadal és únic pel moment a la península ibèrica i raríssim en el contexte europeu. L'excavació modèlica que s'hi està fent és una garantia de recuperació i possible reconstitució d'un

conjunt realment excepcional, des del punt de vista arqueològic i de història de l'arquitectura, tant hispànica com europea. Per tot això cal que reba la qualificació de BIC la qual comporta una sèrie de garanties de conservació i de consolidació, així com la possibilitat de reconstrucció d'aquella part que es puga documentar adequadament. Aquestes mesures de caràcter estrictament tècnic artístic-arqueològic, no han de deixar de banda la vessant pública del monument: tancament i protecció de la zona excavada, recuperació de peces decoratives que consta estan soterrades en uns camps propers, utilització turística selectiva del conjunt, totoo això per preveure les agressions que a un termini breu podrien fer malbé el conjut i ja han denunciat els arqueòlegs encarregats de l'excavació i estudi del monument.

Per tot el que ha estat dit, propose al Consell Valencià de Cultura que demane a la Direcció General del Patrimoni Cultural la declaració de "Bé d'Interés Cultural" el jaciment i l'entorn que siga necessari per a la seua protecció, construcció de tanques i tots els altres serveis addicionals que hom puga considerar útils, donada la excepcional importància d'aquest conjunt arquitectònic del segle VIIÉ de la nostra era, únic a la península ibèrica.

INFORME SOBRE L'ANTIGA CIUTAT DE XÀTIVA PER A LA SEUA DECLARACIÓ COM A BÉ
D'INTERES CULTURAL

L'estat actual de l'emplaçament antic i altomedieval de Játiva (Saitabi/Saiti en ibèric, Saetabis en llatí), si deixem a part les recents excavacions al Bellveret, és esfereïdor: les construccions medievals cristianes a la part més alta de la serra han obliterat no sols el que puguera haver-hi d'època islàmica, ans també el poblat ibèric, de gran importància comercial i estratègica. L'emplaçament actual de la vila respón a un descens de l'hàbitat i a la creació d'unes sèquies paral·leles a la muntanya, seguint les quals es va ordenar la vila que hui coneixem.

Cal dir que, al meu coneixement, mai s'ha fet cap exploració per buscar les ruïnes de la ciutat ibèrica a dalt de la serra, i fins ara, tan sols ha estat excavat el subsol de l'església de Sant Feliu, l'ny 1918, de la que coneixem un croquis insegur publicat per Puig i Cadafalch, i la troballa d'un pedestal romà reaprofitat, i dedicat com a altar, amb una inscripció cristiana que diu traduïda: "En nom del Senyor, el bisbe Atanasi alçà aquest altar l'any seté de la seua consagració". Aquest bisbe assistí a la vuitena sinode toledana (any 653). Agustí Ventura ha publicat totes les inscripcions romanes aparegudes al replà de la muntanya que domina l'actual ciutat, i al qual son les esglésies de Sant Feliu, ja esmentada, hui gòtica primitiva, però al pòrtic lateral de la qual hi ha una sèrie de columnes, bases i capitells d'art romà i visigòtic.

La ciutat ibèrica s'estenia, probablement, pel cim de la muntanya on son ara el dos castells. A banda de l'encunyació de moneda, dins de les sèries ibèriques l'únic record que ens queda de la ciutat es un cabet, esculpit en pedra, d'un home (i no una muller) segons l'autoritzada opinió de E. Ruano al seu estudi sobre les escultures ibèriques de tota la península. Aquest cabet no és segur que provinga de la ciutat, més probablement es tractarà d'una peça apareguda a la necròpoli, on era costum

alçar monuments escultòrics, com tenim a la rodalia de Játiva la necròpoli del Corral de Saus, al terme de Moixent, amb bones troballes escultòriques, com a l'altra banda de la serra hom pot trobar el Lleó de la Lloma de Galbis, a Bocairent.

La numismàtica de Játiva, molt important per la quantitat de numerari que va posar en circulació, va començar a principis del segle II aJc. encunyant peces d'argent i de bronze. Entre el 82 i el 40 aJc. no més encunya bronze, amb llegendes en ibèric i llatí, i posteriorment ja no va encunyar res més, fora del que puga dir el Dr. Ripollés, que prepara un estudi de la importantíssima numismàtica setabitana.

La ciutat romana s'emplaça en el replà que ja ha estat esmentat adès. Saetabis fou municipi romà, i podem suposar que pel cognomen d'Augusta, ho assolí en temps d'aquest emperador, el que es pot provar pel fet que Plini ja la denomina Saetabis Augusta i les inscripcions parlen de Municipium Saetabis o de Saetabis Augustanorum.

En aquests moments de l'Alt Imperi, la producció més important de Saetabis, producció que ja es feia abans de l'imperi, al segle I aJc., eren els teixits de lli, denominats pels elegants romans sudaria saetaba, que apareixen en algun poema de Catul, qui es queixa de que en una festa un altre convidat li havia furtat la seua tovallola de lli xativenc.

Coneixem que Saetabis fou seu bisbal en època visigòtica (segles VI i VII aJc.) i no tenim notícia de com esdevingué una ciutat islàmica. Tot i aixís, l'estudi dels professors De Epalza i Rubiera ha posat ben clar tot el que Xativa significa dins de la geopolítica al llarg del temps, essent capital de regne i lloc mil vegades cobejat. La conquesta cristiana, violenta i que tingué un corollari desastrós per als seus habitants islàmics ens obri pas a l'època cristiana i al canvi d'emplaçament de la ciutat, buscant zones més a prop del riu, i molt més baixes que no hi havien estat la ciutat ibèrica i la ciutat romano-islàmica, confinades, la

primera a dalt de la muntanya i les altres dos al replà que hui tanquen les restes de la muralla de la zona que hom anomena actualment el Bellveret

L'estat actual de la recerca sobre la ciutat romana i medieval:

Amb motiu del projecte de repristinació del Bellveret (reben aquest nom els restes de muralla islàmica que tanquen el replà on es troba l'església de Sant Feliu) i prevenint l'aparició de restes arqueològiques, es va encetar una excavació, la direcció de la qual fou encarregada a l'arqueòleg José Manuel Martínez García. Les seues memòries d'excavació ens serveixen de guia. No més en la primera campanya es varen obrir 1.600 m² cobrint bona part de la línia de muralles en part visibles. Aquestes muralles són, inicialment, d'època romana però no s'ha arribat a determinar amb precisió la seua data. En època islàmica foren renovades i reparades en aquells punts on calia. La estratigrafia que hi ha estat trobada mostra dos nivells corresponents a la ciutat romana, un d'època islàmica (segles XI-XIII) i un altre medieval cristià que perdura del segle XIII al XV.

Tot i que ha estat feta una gran feina, convé no perdre de vista que es tota l'esplanada entre la serra i la muralla del Bellveret la que cal excavar, sense presa però amb una activitat continuada, creant un projecte de recerca semblant al que ha estat desenvolupat per a Sagunt. En realitat coneixem actualment de Sagunt molta informació, molt ben elaborada, que permet suggerir distintes hipòtesis. En canvi, Saetabi Augusta, gens inferior en rang polític i civil en època romana ens és quasibé completament desconeguda. Caldria ficar-s'hi a fons i poder obtenir una bona documentació de una de les poques ciutats hui valencianes, que tingueren un gran ressó a la Roma republicana i imperial.

Conclusió:

A la vista del que ha estat dit, crec que la declaració de Bé d'Interés Cultural en favor de l'antiga ciutat de Saetabi hauria de ser otorgada a la plana del Bellveret i a tota la muntanya on són els dos castells medievals i les restes de la ciutat ibèrica que algun dia caldrà buscar i posar en relleu. Es per aixó que demane a la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Conselleria de Cultura que tinga a be iniciar l'expedient de declaració de BIC.

. Otros informes:

- Excavaciones de los solares del Palacio de las Cortes Valencianas, antiguo "Palacio de los Borja"

INFORME SOBRE LAS EXCAVACIONES DE LOS SOLARES DEL PALACIO DE LAS CORTES
VALENCIANAS, ANTIGUO "PALAU DELS BORJA"

Antecedentes

Tan pronto como se planteó la adquisición de solares para la construcción del nuevo hemicycle del Palacio de las Cortes, la Presidencia de ellas se puso en contacto con la Conselleria de Cultura, sabiendo que la zona era de importancia arqueológica. Se propuso entonces llevar a cabo un plan progresivo de excavación que ha sido llevado a cabo desde el año 1986 al 1989, ambos inclusive. Se solicitó informe al Jefe del Servicio de Investigación Arqueológica Municipal (SIAM) D. Albert Ribera, quien señaló que el área a excavar estaba cercana al Foro de la ciudad (que se ubica en el solar del antiguo Estudio General, bajo la Basílica de la Virgen de los Desamparados, bajo la plaza de la Virgen, llegando hasta la manzana frontera a la Basílica y a parte del comienzo de la calle de Caballeros). La altura de la zona a excavar sobre el nivel del mar es de las más altas: 16 m. lo que permitía la posibilidad de hallar unas buenas estratigrafías. Añadían interés a esta excavación los hallazgos antiguos documentados, tales como un ara dedicada al emperador Claudio II el Gótico (268-270 dC.), reemplazada en época visigoda para hacer una inscripción cristiana inconclusa, fechable en el siglo VII dC., las esculturas que aparecieron antiguamente en la calle de Navellos, así como el sondeo realizado en la calle de El Salvador en 1980. Todo ello inducía a una excavación sistemática, que se planeó con unas primeras excavaciones en los edificios nº 8 y 10 de la misma calle. Con este programa se comenzó la actividad que va a ser sumariamente descrita, campaña por campaña.

1ª Campaña. marzo a julio de 1986

(Las estratigrafías se describen en orden histórico, o sea desde el nivel de base, de tierra natural, hasta la Edad Media).

En la época más antigua es de notar la aparición en nivel arqueológico de un semis de Valentia, moneda que tenía el valor de medio as y que nunca había sido hallada en excavación, sólo se conocía ejemplares de colecciones numismáticas. Este nivel pertenece a la época de la República Romana, en la que se encontró restos de muros bastante arrasados y huellas de una destrucción general de las estructuras de habitación por un incendio. Se sugiere que esta destrucción pudiera coincidir con la destrucción de tiempos de Pompeyo Magno (75 aC).

El siguiente nivel es ya de época del Alto Imperio: su característica es las construcciones que no tienen nada que ver con las del período anterior. Su fecha es muy segura gracias a los fragmentos cerámicos que se mezclan con la argamasa de los muros y que permiten establecer un terminus post quem. Se halló varios departamentos de una gran casa que había sufrido diferentes remodelaciones con el curso del tiempo, con muros de sillería. Había también un fragmento de mosaico de teselas con decoración geométrica, en blanco y negro, fechable en el siglo II dC. Este mosaico -y todos los demás que irán apareciendo a lo largo de las distintas campañas de excavaciones, fueron en buena parte destruidos a raíz de que en tiempos de la Baja Romanidad se excavó allí una gran fosa para detritus, que cortó todos los niveles arqueológicos anteriores. La casa disponía de pinturas murales, que fueron sucesivamente cambiando, con las remodelaciones, hasta llegar al Bajo Imperio, en cuyo momento la casa desapareció y el basurero conservó los fragmentos, mezclados con escombros y otros. La crisis del siglo III y sus revueltas ciudadanas dieron al traste con esta casa. En época tardoimperial se encuentra en la zona excavada una noria -su basamento- y un pozo para extraer arcilla para fabricar adobes. Este nivel quedó sellado por una potente riada del siglo

VI dC. que dejó una buena capa de limos.

La zona vuelve a habitarse antes del siglo XI, pero con una urbanística diferente: casas rectangulares con patio y una buena red de desagües y de aducción de agua. Una gran riada que dejó un estrato de limos y gravas de medio metro de espesor anegó toda la zona. Se piensa, contando con la datación proporcionada por las cerámicas, que pudo tratarse de una riada mencionada en textos árabes que tuvo lugar en 1.088, siete años antes de la conquista de la ciudad por el Cid.

Después de estas fechas y del episodio cidiano se recuperó la ciudad y encontramos la construcción de casas con patio, pintadas del mismo color las paredes y los pavimentos, que cambiaron varias veces de color. Hay evidencias de una noria y de un canal. Todo ello muy perturbado por las construcciones del siguiente nivel que es el posterior a la conquista.

A estos niveles siguen dos de época cristiana, uno fechable en el siglo XIV y otro en el XV. El primero proporcionó unas fosas para arrojar allí las basuras y el segundo tiene otro basurero que debió de llenarse con urgencia pues tiene cerámica abundante, con restos de comida: cereales, espinas de pescado y cáscaras de huevos. Todo fue arrojado a la basura con prisas lo que hace pensar que coincidió con la peste de finales del siglo XIV.

Por encima hay restos de épocas muy recientes.

Las restantes excavaciones presentan una estratigrafía semejante por lo que sólo me pararé en hacer mención de los hitos y hallazgos más importantes para valorar el conjunto arqueológico.

2ª Campaña, de diciembre de 1986 a febrero de 1987

Afectó a una vivienda de época islámica -niveles superiores de la zona de las casas 4 y 6 de la calle de la Unión, con una superficie excavada de 248 m². Lo más notable de esta vivienda, en la que se repite el esquema de patio central y paredes periódicamente renovadas con nuevas pinturas. Las fechaciones que se pueden dar a este edificio muestran que la casa tienen su florecimiento en el siglo XII, sufre un abandono temporal en el siglo XIII y a finales de esta centuria vuelve a ser habitada. Podemos ligar estos avatares al Repartiment, otorgado a partir de 1238, y a la toma de posesión efectiva de la casa por sus nuevos dueños, ya que a los musulmanes se les dio un plazo de tregua para cruzar el Júcar y marchar a otras zonas de Al-Andalus. Se construyó un depósito de agua, con tuberías cerámicas y canales de mortero.

3ª Campaña, octubre de 1987 a abril de 1988

Continúa la excavación de la zona de la segunda campaña, por debajo de los niveles excavados en la campaña anterior. (Seguiremos ahora el orden inverso, de evolución histórica, para la descripción de lo hallado). En época tardo-republicana aparecen fragmentos cerámicos fechables en el siglo II aC. que son contemporáneos de las primeras etapas de la ciudad, que aún no es colonia. Se advierten muros de una casa, con dos etapas de vida, que se acaba en la primera mitad del siglo I aC. a causa de un incendio, al igual que en la primera campaña.

Del siguiente nivel de época imperial hay parte de una casa que fue remodelada tres veces, y que conserva parte del impluvium. Proporciona restos de pintura parietal en rojo y azul, tiene un mosaico de opus tessellatum policromo con trenzados y rombos en rojo, amarillo, blanco y negro. También hay otro fragmento de mosaico que entra en el perfil estatigráfico sur, hacia la calle y que se recuperará en una excavación ulterior. Es bicromo blanco y negro, con decoración de ovas, grecas y

trenzados.

En la última etapa puede verse el hundimiento del edificio, con la caída del techo y después de las paredes, que estuvieron recubiertas de pinturas murales de cierta importancia artística, que han sido recuperadas y se podrán en parte restaurar, así como un mosaico también destrozado por el basurero bajoimperial. El final de ese conjunto se puede fechar en la segunda mitad del siglo III dC.

Sigue un período de abandono en el que la zona se aprovecha para excavar el basurero de que tanto se ha hablado, que destruye todas las estructuras anteriores. En él aparecen cerámicas desde el siglo IV al VI dC.

De época islámica, tras un hiato, es una casa del siglo XII con patio descubierto y restos de cinco habitaciones, relacionada con la noria de la primera campaña.

4ª Campaña. junio de 1989 a agosto de 1989

Esta campaña no fue ordinaria sino de salvamento, a fin de recuperar aquellos restos que habían quedado en las zonas de seguridad (márgenes de la excavación) y que estaban registradas y anotadas en los diarios de excavación de las anteriores campañas. Dada la necesidad de dejar definitivamente limpio el solar para poder proceder a la construcción que se deseaba, se extrajo todo lo que se conocía y que no había podido ser excavado por peligro de desmoronamiento de tierras en los perfiles.

Las actuaciones fueron las siguientes:

- 1) Salvamento y recuperación de materiales arqueológicos en el área que ampliaba los márgenes ya excavados.

Permitió recuperar dos columnas, hundidas, en el sector norte. Las bases fueron halladas in situ. Una de ellas estaba ya señalada en el corte estratigráfico en la campaña de 1986.

- 2) Excavación del sector denominado de protección especial, colindante con los mosaicos aparecidos en la campaña de 1987.

En esta zona se halló un basurero de época romana republicana cercado por tégulae hincadas en tierra, fenómeno común en otras áreas excavadas en la ciudad. Seis urnas, completas, con la tapadera invertida, llenas de cenizas, del mismo período cronológico. Otras fosas de desechos y huellas del incendio de la mitad del siglo I aC. que ya habían aparecido en otras zonas.

Por lo que hace a la época imperial se halló un patio con restos de pinturas murales, y al pie de los muros, un andén pavimentado con opus spicatum, posiblemente un peristilo. Se pudo completar una zona al oeste, con opus tessellatum. Recoger lo que quedaba en la zona sur del mosaico que había aparecido en 1988, lo que permitió conocer mejor el medallón central, en el que hay una pareja humana, orlada por franjas con decoración en blanco y negro, y en las enjutas de los angulos cráteras con motivos vegetales, fechable a finales del siglo II o principios del III dC. Sobre estas cámaras hay un potente derrumbe, que contenía restos de pintura con motivos humanos, así como otros paneles fragmentarios con motivos florales. La fechación del conjunto podría llegar a la segunda mitad del siglo III dC. Todos estos mosaicos y pinturas han sido extraídos y depositados en el SIAM para su restauración.

Comentario a las excavaciones

En primer lugar conviene recordar que las excavaciones anteriormente descritas son todas ordinarias, salvo la última que fue de salvamento de aquellos restos cuya existencia había sido notada a lo largo

de las mismas pero que pudieron ser extraídos en su totalidad por motivos de seguridad, en prevención de derrumbes o desplomes, de ahí la abundancia de fragmentos de pintura y mosaico en la excavación de salvamento, pues había que recuperar todo lo que había sido detectado a lo largo de las campañas anteriores.

Hay que notar también que la existencia del basurero tardorromano fue la que destrozó los conjuntos musivos, que no estaban intactos sino perturbados por la excavación del pozo de detritus en el siglo VI de nuestra era, con lo que no afecta a los niveles islámicos y posteriores pero sí a los romanos imperiales y republicanos.

Hay también que señalar que las paredes con pinturas estaban hundidas desde la época antigua. Ahora habrá que trabajar bastante, si hay posibilidades de reconstitución, a fin de poder mostrarlas al público en su día. Dígase lo mismo de los mosaicos, todos incompletos pero que pueden ser restaurados al tratarse de opus tessellatum, que tienen gran cantidad de paralelos en el mundo romano imperial. Dado su estado de deterioro, y aunque se pueda llegar a restauraciones incluso totales, no parece fácil la conservación in situ de lo hallado, tanto mas cuanto que los mosaicos se han encontrado en diferentes niveles arqueológicos, y sería imposible colocar cada uno de ellos en su posición teórica, cubriéndose unos a otros. En cambio podrían ser colocados tras la restauración en alguna área del Palacio de las Cortes, donde pudieran ser vistos por el público, así como lo que se pueda de las pinturas murales.

Para una correcta intelección de lo hallado hay que hacer constar que la excavación de salvamento del verano de 1989 estaba prevista desde la formación del Plan de Excavaciones del Palacio de las Cortes por parte de la Dirección del SIAM, o petición del Molt Excelent Sr. Presidente de las Cortes Valencianas. El mismo, a lo largo de las cuatro campañas de excavaciones, solicitó en varias ocasiones el asesoramiento del que suscribe acerca del proceso referido y de la importancia de los hallazgos,

haciendo siempre hincapié en su deseo de que los restos arqueológicos de mayor entidad artística quedasen depositados en el edificio de nueva construcción que se pretende realizar.

En todo momento los trabajos de excavación y salvamento han sido controlados por técnicos especializados, y los hallazgos de mosaicos en los márgenes de la excavación habían sido detectados en campañas anteriores y estaban perfectamente identificados, localizados y protegidos a fin de proceder a su extracción cuando tuviese lugar la campaña de salvamento, organizada específicamente para tal fin.

III. PRESUPUESTO PARA EL AÑO 1989

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
CLASSIFICACIÓ ECONÒMICA DEL PRESSUPOST DE DESPESES
- 1.989 -

PRESSUPOST 1.989

<u>CAPITOL</u>	<u>TITOL</u>	<u>IMPORT</u>
	<u>SITUACIÓ DE DESPESES</u>	
1	Despeses de personal	17.000.000.-
2	Despeses de funcionament	55.000.000.-
6	Inversions Reals	7.502.770.-

	Total despeses	79.502.770.-

SITUACIÓ D'INGRESOS

4	Transferències corrents	72.000.000.-
	Interessos bancaris	7.502.770.-

	Total d'ingresos	79.502.770.-

SITUACIÓ DE DESPESES

CAPITOL 1. DESPESES DE PERSONAL	TOTAL
Article 11. Sous i Salaris	11.039.482.-
Concepte 113. Funcionaris	7.340.826.-
Concepte 114. Laboral fixe	2.550.116.-
Concepte 115. Laboral eventual	1.148.540.-
Article 12. Cotitzacions	3.117.794.-
Concepte 121. Seguretat Social	3.117.794.-
Article 13. Altres despeses	300.000.-
Concepte 131. Altres despeses	300.000.-
Article 14. Prestacions Socials	15.000.-
Concepte 141. Prestacions Socials	15.000.-
Fons de millores retributives	2.527.724.-
 TOTAL CAPITOL	 17.000.000.-

CAPITOL 2. COMPRA DE BÉNS CORRENTS I DESPESES DE FUNCIONAMENT

Article 22. Treballs, subministrament i servei extern		42.000.000.-
Concepte 221. Arrendaments de bens	200.000.-	
Concepte 222. Reparació i Conservació de béns	300.000.-	
Concepte 223. Subministrament	400.000.-	
Concepte 224. Transports i Comunicacions	1.700.000.-	
Concepte 225. Treballs realitzats per altres empreses	400.000.-	
Concepte 226. Prima d'Assegurances	200.000.-	
Concepte 227. Material d'oficina	2.000.000.-	
Concepte 228. Despeses diverses	36.800.000.-	
Article 23. Indemnitzacions per ráo de serveis		13.000.000.-
Concepte 231. Dietes, locomoció i trasllats	2.000.000.-	
Concepte 232. Altres indemnitzacions	11.000.000.-	
 TOTAL CAPITOL		 55.000.000.-

CAPITOL 6. INVERSIONS REALS

Article 65. Inversions en equips P.
d'informatica 7.502.770,-

Concepte 651. Adquisició 7.502.770,-

RÈSUM PRESSUPOSTARI

CAPITOL 1		17.000.000.-
11	11.039.482.-	
12	3.117.794.-	
13	300.000.-	
14	15.000.-	
Fons de millores retributives	2.527.724.-	
CAPITOL 2		55.000.000.-
22	42.000.000.-	
23	13.000.000.-	
CAPITOL 6		7.502.770.-
65	7.502.770.-	

IV. OBSERVACIONES O RECOMENDACIONES PARA LA DEFENSA Y PROMOCIÓN DE LA
LENGUA Y CULTURA VALENCIANAS

OBSERVACIONES O RECOMENDACIONES PARA LA DEFENSA Y PROMOCIÓN DE LA LENGUA Y
CULTURA VALENCIANAS

Tras las observaciones o recomendaciones recogidas en la Memoria del año 1988, el Pleno del Consejo Valenciano de Cultura, a propuesta de su Comisión de Promoción Cultural, aprobó la inclusión de las que a continuación se expresan.

- 1.- Habiendo visto con satisfacción el "Proyecto de estudio de los sistemas culturales básicos en la Comunidad Valenciana" (presentado por el "Institut Valencià d'Investigació Social, S.A.", de Sagunt), se formalizó el encargo de dicho trabajo con la mencionada empresa. No obstante, se estima conveniente añadir al citado proyecto dos puntos (que también pueden ser tratados de modo independiente) dedicados a los centros científicos y de investigación, y a la industria editorial.
- 2.- Como necesario complemento del punto anterior, se estima aconsejable actualizar los datos contemplados en el libro "Coneixement del valencià. Anàlisi dels resultats del Padró Municipal d'Habitants de 1986", dado que dicha obra finaliza en 1986.
- 3.- Otro punto que se estima necesario es el que el Consejo Valenciano de Cultura procure facilitar y propagar el conocimiento de las obras de nuestros grandes autores literarios, por medio de ediciones absolutamente fieles a sus originales y económicamente accesibles, ya que ello significaría un alto valor cultural y didáctico.
- 4.- En el campo artístico (al tiempo que se destaca elogiosamente en líneas generales la labor del IVAM y los trabajos de ampliación del Museo de San Pío V), el Consejo Valenciano de Cultura considera necesario añadir dos observaciones.

- a) Que el Centro del Carmen, tras su meritoria restauración parcial, y las elogiabes exposiciones realizadas, no está suficientemente utilizado (lo cual no se compagina con las grandes inversiones llevadas a cabo). Teniendo en cuenta las características y dimensiones de sus espacios expositivos, se estima que es apto para albergar amplias manifestaciones incluso internacionales (por ejemplo, bienales o trienales de Valencia, posiblemente según el modelo Toyama), grandes exposiciones acaso temáticas (a modo de las ejemplificadas por las del veneciano Palazzo Grassi) y, sobre todo, para ser la sede de un Museo de Arte Valenciano del Siglo XX (institución compatible con las mencionadas manifestaciones y exposiciones), con el fin de garantizar de cara al futuro, cuando todavía se está a tiempo, la conservación de una importante parcela de nuestra memoria histórica y cultural.
- b) Comprendiendo la considerable dificultad que entraña el empeño, es obvia la necesidad de planificar, de modo sistemático, la ampliación de las colecciones museísticas permanentes, de modo que, poco a poco, se vayan cubriendo sus enormes lagunas, que originan una lamentable falta de representatividad y, consiguientemente, un escaso potencial didáctico.
- 5.- Se recuerda y ratifica lo dicho en la Memoria de 1988, en el sentido de que "sería recomendable fomentar la preparación y publicación de diccionarios léxicos especializados, sobre todo para aquellas áreas de conocimiento que van adquiriendo una especial relevancia en la vida actual, con el fin de garantizar la adecuación de la lengua a las nuevas realidades y su pervivencia futura", continuando la labor realizada hasta el momento.

- 6.- Se recomienda al Consell de la Generalitat, ya que sería muy útil para la Comunidad Valenciana, que en los proyectos de la reforma educativa se contemplara la integración de los estudios musicales avanzados en la Universidad, de acuerdo con los métodos y las formas que sean más razonables y adecuados al carácter universitario de esta enseñanza.

- 7.- Por último, las instituciones de la Comunidad Valenciana deberían estudiar la conveniencia de crear una segunda orquesta, ya que existen posibilidades humanas debido a la afición por el estudio y por el ejercicio de la música, así como por su deleite.